

**DIENOS KLAUSIMAI
IR DAR ŠIS TAS**

Didžioji spauda dažnai paduoda nepatikrintų ir sensacingų žinių.

Antai, "Chicago Daily Tribune" korespondentas iš Rygos praneša, kad Lietuvos ir Lenkijos bičiulystei pritaria ir Lietuvos krikščionių demokratų partija. Kadangi tautininkų režimas minėtą partiją uždarė ir jos vada neturi net galimybės savo nusistatymą viešai išaiškinti, tai iš kur korespondentas galėjo jiems tokį nusistatymą primesti.

Kuomet krikščionys demokratai valdė Lietuvą, jie pravedė žemės reformą, kuri visais žvilgsniais susilpnino lenkų elementą Lietuvoje. Juk didžiausius ir geriausius žemės plotus valdė lenkai dvarininkai ir varė lenkinimo politiką. Taigi krikščionys demokratai ne bičiulystės ieskojo, bet kuo didžiausio lenkų įtakos pakirtimo.

"Naujienu" korespondentais iš Lietuvos paduoda sensacingą žinią, būk prof. Augustinas Voldemaras grįžta Lietuvon ir užimsiąs užsienio reikalų ministerio vietą. Būk grįždamas iš Prancūzijos jis susistojo Berline ir turėjęs pasimatymą su Hitleriu.

Prof. Voldemaras yra buvęs pirmuoju Lietuvos premijeru. Po 1926 metų gruodžio 17-tos perversmo jis vėl buvo premijeru ir buvo igijęs kone diktatoriškas gales. Vėliau jis buvo iš valdžios pašalintas ir už sąmokslus baustas kalėjimu. Atsėdėjęs kelis metus buvo paliuosutas ir buvo išvykęs Prancūzijos poilsui ir sveikatos pataisyti. Kiek tie gandai apie jo grįžimą yra pagrįsti, tuo tarpu nežinia.

Išrodo, Vokietijos ir Lenkijos "medaus mėnuo" jau baigiasi. Apsidirbę su Čekoslovakija, vokiečiai dairosi toliau į rytus. Dabar naziai planuoja apie atgavimą savo koridoriaus apgyvento vokiečiams. Lenkų baimė didėja su kiekviena diena, nes jie jaučia, kad prieš žymiai stipresnį kaimyną jie pasiliks vieni, visu apleistai, kaip ir Čekoslovakija. Prancūzija ir Anglija vargu užsisutūs už lenkus, kurie kritiku momentu savo buvusiem bičiuliams atsuko nugarą ir net susidėjo su jų priešu. Sovietu Rusija irgi griežia dantį ant lenkų už jų nuolatini straksėjimą ir pinkliu darymą. Gal dėlto lenkai sušvelnino savo agresyvia politiką prieš Lietuvą. Bekas jau bažydamasis sako, kad Lietuvai blogo nevelina ir kad kovo mėnesio ultimatumas išėjęs abiem šalim į naudą.

Kun. misionierius J. Kidykas, S. J., savaitrašty "Amerika" ragina padėt sąvėlynei Lietuvai malda, kuri yra "didžiausioji kataliko galybė". "Už tėvynę melsis, rašo kun. J. K., turėtu ne tik privatūs asmens, bet visos parapijos sykiu. Todėl būtų galima po kiekvieno mišiu pridėti po vieną "Tėve mūsų", "Sveika Marija" ir "Garbė Dievui Tėvui". Šventadieniais siūlyčiau po sumos atgiedoti 45 psalmę: "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė" ir kitas maldas.

Lapkričio 8-tos balsavimai davė nemažą laimėjimą republikonų partijai. Jie pravedė nemažai savo žmonių į U. S. Kongresą—senatą ir atstovų butą, taip pat į atskirų steigų legislaturas.

185 Juras kun. P
94 Bradford st

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 45.

KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO-NOV. 10, 1938

VOL.-METAI XXII

LAPKRIČIO 8 RINKIMŲ DAVINIAI

Lapkričio 8-tą šios šalies piliečiai rinko daug naujų valdininkų—gubernatorių, senatorių, kongresmenų ir steigų legislatorių. Vienok į šį numerį pilnų davinį dar negalime paduoti, jie bus kitam numery.

Pennsylvaniečiai išsirinko steito vyriausybę—gubernatorių, vice gubernatorių, vidaus reikalų sekretorių, U. S. senatorių, 34 kongresmenus, 26 steito senatorius ir 208 atstovų buto narius.

JAMES J. DAVIS,
perrinktas U. S. Senatan

TEISĖJAS A. H. JAMES,
išrinktas Penna Gubernatorius

Rinkimų daviniai Pennsylvanijoj taip išrodo:

Gubernatorium išrinktas republikonas A. H. James. U. S. Senatan—James J. Davis. Vice gubern.—Samuel S. Lewis. Secretary of Internal Affairs—Wm. S. Livengood.

Iš Luzerne apskrities steito legislaturon išrinkti:

Iš pirmo distrikto—rep. Seth Brown
Iš antro distrikto—dem. John Bohn
Iš trečio distrikto—dem. James McLean
Iš ketvirto distrikto—rep. Bruno Kowalski
Iš penkto distrikto—dem. John L. Boney
Iš šešto distrikto—rep. Don Wilkinson
Iš 7-to distrikto—demokratai James J. Malloy ir Edward Schwab
U. S. Kongresan—dem. J. Harold Flannery

Kitų steigų rinkimų daviniai:
New York'o steito gubernatorium išrinktas demokratas Herbert H. Lehman
Steito senator—rep. Robert M. Miller
Michigan gubern.—rep. Fitzgerald
Minnesota gubern.—rep. Stassen.

GRAŽIAI PAMINĖTI ŽUVUSIEJI LIETUVIAI KARIAI

Latvija.—Gražiamė Červonkos kapinių kalne ties pastatyti jiems pagerbti išpūdingu paminklu, įvyko jų pagerbimo ir minėjimo iškilmės, į kurias atvyko Lietuvos karo atstovas Latvijoje pulk. Meškauskas, konsulas Daugavpilyje M. Savickas, Žemgalijos diviziono vadas ir Daugavpilio įgulos virš. gen. Z. Bachas su štabo viršininku, pulkū vadais ir kitais palydovais, Ilukštos apskr. viršininkas ir alzsagų (šaulių) pulko vadas ir kt., iš Lietuvos Rokiškio komendantas pulk.lt. Jašinskas su uniformuotu šauliu metu ir didelis skaičius ekskursantų, be to, liet. or-jų ekskursijos iš Rygos, Daugavpilio ir įvairių Ilukštos Krašto vietų ir didelė minia vietos gyventojų.

Ties paminklu atlaikė iškilmingas pamaldas Ilukštos dek. kun. Samušas ir pasakė pamokslus lietuvių ir latvių kalba. Pamaldų metu giedojo Daugavpilio rajono lietuvių choras ir griežė raitelių pulko karo orkestras. Prie paminklo sudėjo vainikus Lietuvos kariuomenės vardu pulk. Meškauskas, Latvijos karo ministe-

rio ir kariuomenės vado—gen. Bachas ir kt. Pulk. Meškauskui ir gen. Bachui pasakius kalbas, buvo sugriežti Lietuvos ir Latvijos Himnai. Po iškilnių buvo įteiktas Ilukštos dek. kun. Samušui, DLK Gedimino ordino III laipsnio ženklas. Vėliau svečiai buvo pakviesti mokyklon pietų.

SENATO KOMISIJA TYRINEJO KALTINIMUS PRIEŠ DEMOKRATUS IR REPUBLIKONUS

Washington.—Lapkričio 3-čią senato komitetas tyrimui politiškių kampanijų išlaidų pripažino, kad trys Pennsylvanijos demokratams iškelti kaltinimai yra pagrįsti.

1. Demokratai darė spaudimo į WPA darbininkus, kad jie iš republikonų persiregistruotų demokratais.

2. Carbon apskrity trokų savininkai, dirbantys prie WPA, buvo verčiami sumokėti po \$100 demokratų partijos rinkimų fondui ir kai kurie sumokėjo.

3. Vietomis WPA darbininkai buvo verčiami duoti kontribucijas demokratų reikalams.

Komitetas taip pat ištyrė kaltinimus prieš republikonus ir pripažino, kad jie sąmokslininkavę Philadelphia mieste manipuliuoti balsavimų mašinoms, papirkti kai kuriuos demokratų komitetininkus, panaikinti kai kurių balsuotojų registracijos korteles ir neprileisti prie balsavimų. Savo tyrinėjimo davinius senato komitetas perdavė Philadelphia tyrimo ofisui.

ORLAIVIO NELAIMĖJ ŽUVO 14 ŽMONIŲ

St. Helier, Island of New Jersey.—Lapkričio 4-tą čia: įvyko viena didžiausių orlaivių katastrofa.

Milžiniškas britų orlaivis, dėl tirštų migulų, nukrito ir sudužo. Katastrofa įvyko tik 600 jardų nuo orlaivių stoties aikštės.

Žuvo pilotas, bevielio telegrafo operatorius, vienas aikštės darbininkas ir 11 keleivių.

Orlaivis skraidydavo tarp Jersey, Anglų Kanalo ir Southampton'o.

SMARKIOS KOVOS EBRO FRONTE

Hendaye.—Lapkričio 4-tą sukilėliai padarė stiprius puolimus prieš lojalistų pozicijas ir vietomis pasivarė virš mylios pirmyn.

Šiame fronte pagal Ebro upę lojalistai trečias mėnuo laiko užblokavę sukilėlius.

Lojalistai pripažįsta, kad jie turėjo užleisti dalį savo pozicijų sukilėliams, vienok jie siūnčia didelius sustiprinimus ofensyvos sulaikymui.

KLEBONIJS GAIŠRE ŽUVO DU ASMENYS

New York.—Lapkričio 4-tą iš nežinomos priežasties užsidegę Pranciškonų ordino šv. Antano Paduviečio klebonija.

Brolis Jon Haizza, 58 metų, ir virėjas Tappero, 62-jų, žuvo, o 4 kunigai sužeisti.

DAR VIENA JAUNUOLIŲ TRAGEDIJA

Philadelphia.—Lapkričio 2-ą 19 metų elevatoriaus operatorius James Devine sunkiai pašovė savo mylimą Katriną Mackey, 17 m., po to pats nusišovė. Sako, jaunuoliai kelias valandas ginčinosi. Ešą, Katrina atsakius už jo teketi.

JAUNAS ŽYDAS PAŠOVĖ VOKIEČIŲ AMBASADOS SEKRETORIŲ

Paryžius.—Lapkričio 7-tą Lenkijos žydas, 17 metų Hershell Grynspan sunkiai pašovė Vokietijos ambasados sekretorių Ernst Van Rath. Pašautojo padėtis kritiška. Suimtas Grynspan pasisakė, kad jis keršinęs už žydų persekiojimą ir trėmimą iš Vokietijos.

Casablanca, Prancūzų Morocco.

Lapkričio 6-tą dėl didelių lietu žuvo 14 gyventojų.

LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJAUS EIGA

NAUJŲ NARIŲ APLIKACIJŲ PLAUKIMAS ŽYMAI PADIDĖJO

PENNSYLVANIEČIAI! JŪSŲ GARBĖS SAVAITĖ IVYKSTA LAPKRIČIO 14-21 DIENOMIS SUKRUSKITE!

Pereitą savaitę naujų narių aplikacijų prisiuntė šios kuopos: 1 kp. Edwardsville, Pa., 2 kp. Forest City, Pa., 17 kp. Wilkes-Barre, Pa., 41 kp. Worcester, Mass., 50 kp. Cleveland, Ohio, 103 kp. Rochester, N. Y., 105 kp. Braddock, Pa., 176 kp. Indiana Harbor, Ind., 178 kp. Akron, Ohio, 179 kp. East St. Louis, Ill., 268 kp. Kulpmont, Pa., 270 kp. Binghamton, N. Y.

Kuopų stovis pagal balsus:

	Apdraudos	Balsų
	Suma	
4 kp. Shenandoah, Pa.	\$ 6,900.00	302
163 " Chicago, Ill.	7,700.00	263
17 " Wilkes-Barre, Pa.	7,650.00	195
160 " Chicago, Ill.	4,150.00	184
83 " Scranton, Pa.	5,300.00	162
30 " Scranton, Pa.	6,750.00	100
41 " Worcester, Mass.	5,750.00	96
33 " Roseland, Ill.	3,900.00	90
2 " Forest City, Pa.	4,650.00	87
1 " Edwardsville, Pa.	4,500.00	83
91 " Waterbury, Conn.	2,000.00	80
54 " Grand Rapids, Mich.	3,000.00	71
270 " Binghamton, N. Y.	3,000.00	70
294 " Inkerman, Pa.	3,000.00	70
285 " Lowell, Mass.	2,200.00	70
16 " Chicago, Ill.	3,150.00	62
101 " Chicago, Ill.	1,500.00	60
103 " Rochester, N. Y.	2,900.00	54
127 " Cambridge, Mass.	2,500.00	52

304 kp. Danbury, Conn., sekretorius Pranas Žurinkas praneša, kad jų kuopa rengia vakarą lapkričio 26-tą su įvairia programa. Tikisi prirašyti 10 naujų narių. Gero pasisekimo!

141 kp. Montello, Mass., sekr. T. M. Couble ir 98 kp. Worcester, Mass., sekr. Juozas Skliutas pareikalavo naujų narių aplikacijų. Jų kuopose eina smarki vajas darbuotė, kuri turės duot gerų rezultatų.

Lapkričio 13-tą 41 kp. Worcester, Mass. rengia vajas prakalbas, 10 kp. Philadelphia, Pa., rengia didelį bankietą ir pasilinksminimo vakarą, o 178 kp. Akron, Ohio, lapkričio 12-tą rengia didelį vajas vakarą, Linkime geriausio pasisekimo, ypatingai gauti kuo daugiausia naujų narių!

PENNSYLVANIEČIŲ GARBĖS SAVAITĖS PROGA

Lapkričio 14-21 dienomis įvyksta Pennsylvaniečių Garbės Savaitė.

Pennsylvanija yra Susivienymo lopšys, čia gyvuoja daugiausia ir didžiausios kuopos.

Garbės Savaitės proga mes prašome gerbiama dvaisikią tarti savo įtakingą žodį—iš sakyklių paaiškinant ir pariginant prisirašyti prie mūsų nacionalės katalikiškos fraternalės organizacijos.

Mes kviečiame šioje valstijoje gyvuojančius Susivienymo veteranus, buvusius ir esančius Centro Valdybos narius per tą savaitę smarkiau padirbėti savo brangios organizacijos gerovei.

Kviečiame į darbą visų 4-rių apskričių—1-mos, 4-tos, 5-tos ir Pittsburgh'o—valdybas. Beje, kai kurios apskritys irgi turi iš savų išdų paskyrę vajas dovanas, užtai vertėtų skatint savo kuopas prie darbo.

Kviečiame kuopų organizatorius, valdybas ir veikėjus per šią savaitę įtempti visas savo jėgas gavimui naujų narių.

Pasirodykim, ką mes pennsylvaniečiai galime. Duokime pavyzdį kitų valstijų lietuviams savo prisirišimu ir savo pasišventimu Susivienymo gerovei.

Atidaryti Nauji Gimnazijos Rūmai Šilutėje

Klaipėda, spalio 30.—Švietimo Ministras Tonkūnas Šilutėje atidarė naujuosius modernius gimnazijos rūmus.

Gdynėje, Vladislavove ir kitur lankėsi Lietuvos žemės ūkio ir finansų ministerijų atstovai. Jie stengėsi susipažinti su lenkų žuvis pramone, prekyba ir žve-nazijos rūmus.

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

LAIKAS PERSIKELTI

Sekanti nariai Vaikų skyriaus privalo persikelti Augustių skyriuje, nes jiems sukanka 16 metų lapkričio mėn. 1938.

7 kp. Reklaitis Juozas
28 " Matukonis Jonas
52 " Jerackas Petras
85 " Encher Helen
171 " Novikas Stanislovas
253 " Zekas Stanislovas

PITTSBURGHO APSKRITIES KUOPOMS

Gerai žinote, kad prisiartina Pennsylvanijos Garbės Savaitė prirašymui naujų narių. Pittsburgho apskrities kuopos dar niekuom nepasirodė, tadgi nors dabar įsijudinkim surast naujų narių. Turiu garbės prašyti Pittsburgho provincijos gerb. klebonų paraginti per bažnyčias prisirašyti prie LRKSA.

Organizatorium gali būt kiekvienas narys. Atlyginimas yra geras. Už prirašymą paskirtos dovanos iš Centro, taip pat ir iš apskrities paskirta už suaugusį narį \$1.00, už jaunametį—50c.

Tadgi subruskim visi, kam tik laikas daleidžia.

J. B. Tamkevičius,
Pittsburgo Apskr. Pirm.

GELEŽINKELIŲ ALGŲ NESUMAZINS

Chicago, Ill.—Pereitą savaitę geležinkelių vedėjai galutinai nutarė darbininkų algas palikt po senovei.

Anksčiau geležinkelių kompanijos ketino algas sumažinti 15 procentų. Darbininkai buvo pasirengę streikuoti, jeigu tik algas nukapatų.

Geležinkelių kompanijos tikisi gaut pagelbos iš vyriausybės. Tuo reikalu bus išteiktas Kongresui bilius.

ISPANAI SULAIKĖ LIETUVOS LAIVĄ SU NAFTA

Klaipėdoje gauta žinių, kad ispanų sukilėliai sulaike "Lietūko" išnuomuotą iš norvegų laivą "Meksika", kuris iš Juodųjų jūrų vežė Lietuvon apie 400 tonų naftos produktų.

Laivas "Meksika" Batumo uoste, Sovietų Rusijoje, pasikrovė naftos krovinį ir jau šiuo metu turėjo būti Klaipėdoje.

Vežtos "Meksikos" laivu krovinio vertė siekia apie 800,000 litų, be to, ir pats laivas labai didelės vertės. Kroviny ir pats laivas yra apdraustas.

Išaiškinus smulkiau, kaip ten atsitiko su "Meksika" Lietuvos atitinkamos įstaigos padarys visus reikalingus žygius.

AKSELINĖ UZMUŠĖ MERGAITĖ

Griškabūdis.—Spalio 8 d. d. Kampinių k., ūkininko Vinco Valevičiaus ūky piovė aksel. Tarnaitė St. Vaivadaitė varė arkliaus, o šeiminink su šeimininko broliu Bronium buvo prie mašinos klauone.

Vos pradėjus varyti arklius, pasigirdo St. Vaivadaitės riksmas. Išbėgus iš klauono prie maniežo stabdyti arklius, rasta suvis užmušta tarnaitė St. Vaivadaitė. Duota policijai žinia, kuri vietoje surašė protokolą ir padarė tardymą.

Kaune policija pradėjo vietoje bausti už prasilenkimus su judėjimo taisyklėmis. Kaimiečius, senius, mažus policija tikta sustabdyti paaiškina, kaip nereikia gatve eiti. Kitus baudžia nedidelėmis piniginėmis baudėmis.

New York.—Spalio 3-čią iš viešbučio 11-jo aukšto pro langą iššoko ir užsimušė buvęs New York American menageris Victor Watson.

Springfield, Mass.—Lapkričio 3-čią Al. Greski nukovė du policistu, kurie krėtė jo užėiga. Trečiasis policistas nukovė Greskj.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioje metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 8-4711

PASAULINIO KARO PALIAUBŲ
20 METŲ SUKAKTIES PROGA

Šių metų lapkričio 11-tą sueina lygiai 20 metų nuo Pasaulinio Karo paliaubų. Dar milijonai žmonių gyvai prisimena 1918 metų lapkričio 11-tą, kaip bažnyčių varpai, fabričių ir dirbtuvių sirenos (švilpynės) pranešė džiaugsmingą žinią, kad karas pasibaigė. Kilo neapsakomas džiaugsmas, ypatingai vokėčius nugalėjusiose šalyse. Tokio didelio triumfo, apimančio šimtus milijonų žmonių, pasaulis dar nebuvo matęs ir girdėjęs.

Ir buvo ko džiaugtis ir triumfuoti. Pasaulinis karas, pareikalavęs jūros kraujo, milijonų gyvybių ir sveikatos užsibaigė! Jo didumą parodys šie skaičiai. Karo laimėjimų talkininkų blokas buvo sumobilizavęs 45,000,000 kareivių, centralinės valstybės—25,000,000. Imant atskiras valstybes, Rusija turėjo daugiausia sumobilizuotų kareivių, būtent, 15,000,000; Vokietija—13,000,000; Anglija su dominijomis ir Austro-Vengrija po 9,000,000; Prancūzija—8,000,000; Italija ir Jungtinės Amerikos Valstybės po 4,000,000; Turkija—2,000,000, Bulgarija, Serbija, Belgija, Rumunija irgi turėjo šimtus tūkstančių kareivių.

Vokietija pradžioje 1,900,000 kareivių, Rusija—1,700,000, Austro-Vengrija—1,600,000, Prancūzija—1,400,000, Anglija—900,000, Italija—750,000, Turkija—350,000, Bulgarija—150,000, ir tt. Karo laukuose žuvo 60 procentų karių, 18% mirė ligoninėse, 13% dingo be žinios, likusieji mirė nuo įvairių ligų ir nelaimingų atsitikimų.

Pasaulinis karas prasitęsė 1532 dienas. Bendrai dėl jo žuvo 10,000,000 kareivių, tokiu būdu kiekvienai karui dienai išleista po 6,400 žuvusių. Sužeistų skaičius siekia 26,000,000, iš jų 8,000,000 liko pilnais invalidais netekdami akių, kojų, rankų arba kitaip sunkiai sužaloti.

Daugiausia karių žuvo Marnose ir Verdūno kovose. Jei dar pridėsime 9,000,000 našlaičių, 5,000,000 našlių, 10,000,000 pabėgėlių, tai gausime pilną Pasaulinio Karo didumo ir baisumo vaizdą. Apskaičiuota, kad jeigu visi Pasaulinio Karo žuvę kariai pakiltų, susirikiuotų po keturis eilėmis, tai jų eiseną pro vieną vietą užsitęstų 81 dieną ir 81 naktį. Jeigu jie susikabintų rankomis, jų sudarytas lankas apjuostų pusę pasaulio.

Palyginus su Pasauliniu Karu visus kitus prieš jį įvykius didžiausias karas, pastebėsime tiką skirtumą: Napoleono kariai pradžioje 1,700,000 žmonių, Krimo karas—785,000, Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės karas—700,000, japonų-rusų karas—624,000; 7-nių metų karas—551,000, Balkanų karas—108,000.

Materialių Pasaulinio Karo nuostolių niekas tiksliai negali apskaičiuoti. Kai kas juos suveda iki 700 milijardų aukso markių, arba daugiau, negu visas Angli-

jos ir Vokietijos prieš pat karą skaitliuotas turtas. Vien Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio karų skolos pasiekė keliolikos bilijonų dolerių, kurių po šiai dienai jos nepajėgia sumokėti ir nebemoka. Jei dar pridėsime morales žašlas, ekonominį sumukimą, depresiją, nedarbą, nesunkiu būdu suprasti pasibaigtiną pasaulinio karo pasekas.

Prie gerų jo pusių nebet galima priskaityti kelių tautų pašaliuosavimą iš po svetimųjų jungo. Tarp jų randasi ir mūsų tauta atstačiusi savo nepriklausomą valstybę. Kiti gi šaunūs ir garšūs pasaulinio karo šūkiui nūnai visai yra išblukę, sukoneveikti. Daugiausia buvo šūkauti, kad karas vedamas demokratijos naudai, teutonų agresyvių apetitų ir planų išardymui. Vienok kai dabar pasidairome po pasaulį, pamatome, kad nei vienas tikslas nėra atsiektas. Priešingai, demokratija daugely šalių visai sunaikinta, jos vieton išgalėję komunistiška, fašistiška ir naziška diktatūros su jų baisiomis priešpajodomis. Stipresnės, smarkiau apsiginklavę šalys puola ir vergia kitas silpnesnes. Dar niekad pasaulyje taip nebuvo pakilus ir išbujojus agresija, kaip dabar.

Po Pasaulinio Karo jau dvi valstybės palydėjo savo nepriklausomybę, būtent, Etiopija ir Austrija. Kinija dar tebeveda nelygią kovą už savo nepriklausomybę. Kas įdomiausia, kad vokiečiai, kurių militarizmo ir agresyvškumo sunaikinimui buvo pašvėstos visos talkininkų aukos, vėl pavirto Europos pabaisa ir šiandien diktuoja savo valią ne tik silpniesiems savo kaimynams, bet ir buvusiesiems galingiems talkininkams.

Už tai ir Pasaulinio Karo metinės jau nesukelia tokio džiūgavimo ir triumfavimo, kaip pirmiau. KLAIPĖDOS KRAŠTO VOKIETININKAI TRUKSMAUJA

Klaipėda. — Panaikinus karą stovį, Klaipėdos krašto miesteliuose vokietininkai ruošia eisenas bei demonstracijas. Išdauzyti kelių lietuviškų mokyklų langai, nulaužtas lietuviškojo krašto jaunimo organizacijos "Santaros" simbolinis žvnelėlis. Naujai įsteigtoji vokiečių organizacija "Memeldeutscher Kulturverband" bauginimais telkia narius. Lapkričio 6 d. įvyko paskutinis penktojo Seimelio posėdis, kuris taip pat baigėsi demonstracijomis. Dabar smarkiai ruošiamasi naujojo Seimelio rinkimams.

SKAUTAI SVEIKINA UŽSIENIO LIETUVIUS
Kaunas, lapkričio 1.—Skautų vadų suvažiavimas broliškai sveikina užsienio lietuvių ir užsienio lietuvių skautus.

Lietuvos lenkai stengiasi suarošti eilę ekskursijų į Lenkiją. Jie rūpinasi, kad toms ekskursijoms Lenkijoje būtų suteikta įvairių lengvatų.

NAZIAMS UŽPLŪSTANT

Dienraščio "XX Amžius" bendradarbis Gratus vaizdžiai aprašo nazių užplūdimą iš Čekoslovakijos atplėšton Sudetijos. Rašytojas sakosi ejęs iš kaimo į kaimą, iš apskrities į apskritį drauge su tais, "kurie sunkiai vilkdami kojas paskutinį kartą uždarinėjo namų duris istoriškose savo tėviškės žemėse". Apie įvykusius permainas Gratus tarp ko kitto rašo:

"Kaip pasikeitė išvaizda tų miestų, miestelių ir kaimų per tą trumpą rytą, kada ketėsi gyvenamųjų vietų ir piliečių vardas! Trobesiai, ant kurių sienų tebebaliko po senovės dar nenuskusti, čekiški žodžiai: Podmokly, tovarna, stražnice, larnė, restaurace... paskendo vėlavėse su svastika ir išpuostuose Hitlerio paveikluose, kuriais buvo užkimšti nuo apaciūs iki stogo visi namų langai ir balkonai. Per vėlavas tų čekiškų vardų buvo veik nematyti, o 'Heil Hitler' šaukė vis, kas gyvas, stengdamiesi vien kitus perrėkti. Daug kur žmonės sutiko naujajį gyvenimą ir 'prisiungimą prie Trečiojo reicho' momentą su spindinčiais veidais, džiaugsmingais šūkiu, berdami vokiečių kariams po kojų gėles, mojuodami baltomis skepetaitėmis ir dainuodami patriotiškas dainas. Deja... tur būt, tik tai retas užsienio žurnalistas pamatė tuos veidus, kurie nesidžiaugė, tuos namus, kurie nebuvo papuosti nacionalsocialistinėmis vėlavėmis ir Hitlerio paveiklais ir tuos žmones, kurie keliaklūpsčiai virto per laukus, su pažyčiais krepleliais ant kupurų ir kauliais rankinukais rankose, baliliai žvalgymdamsi aplinkui ir slapstydamiesi už kalvelių ir krūmokšnių, kad jų kartais nepastebėtų budri čekų valdininko bei sargybino akis. Reta stebėtojo akis išskyrė iš nudabintų namų tarpo tuos negausius trobesėlius, kurie stovėjo tytučiai kaip po maro ir kurie nebuvo niekuo papuosti. Nusigando nei vienas, kas pirmas atidarė neuzrakintus jų duris ir įžengė tenai į vidų: baldai, patalynės, spintos prikrautos knygu, elegantiškais pavėškais ant sienų ir puošniausi persiški kilimai ant linoleumo grindų—viskas buvo savo vietoje, nepajudinta ir žmogaus ranka nepaliesyta, bet niekur nė gyvos dvasios! Naktį, dar prieš auštą, tie, kuriems jie iki šiol priklausė, išvyko nepastebėti, pabėgo pro užpakalines duris ir dingo tamsoje be ži-

mos, be garso, palikdami viską Dievo valiai... Nėra jėgos, kuri galėtų sulaukyti juos nuo perbėgimų per sieną. Nėra dvasios, kuri galėtų įkvėpti gyvybę pajudusiems arba mirtinai išbalusiems veidams žmonių, kurie negali nei pasprukti, nei palikti vietoje. Viskas atėjo taip staigiai, jog traukiniuose ir autovežiniuose vis sutilpo kariuomenė, kuri turėjo skubiai pasitraukti—civiliai gyventojai neturi jokių susisiekimo priemonių, ne tik tai turtai, bet nė šeimoms išsigabenti. 10,000 kronų už sunkvežimį, kad pervežtų reikalingiausio ir vertingiausio turto gabalėlius į Čekų žemę, yra paprasta kasdieninė taksa. Deja, ir už tuos pinigus tikrai 30—40-tas žmogus gauna nusisamdytį autovežimį, nes jų nėra—kuone visus perėmė per mobilizaciją kariuomenė.

"O tų šeimų, kurios negali palikti Sudetų žemėje (žydu, vokiečių socialdemokratu, čekų ir kt. mažumų) priskaitoma apie 500,000 žmonių. Už pasaulio taikos išgelbėjimą jie turėjo sumokėti savo egzistenciją ir beviltišką likimą. "Deja, šia pusės milijono žmonių rauda nepavyks užžėgti už akių politinių įvykių tikrove!"

KALBOS APIE LIETUVOS VYRIAUSYBĖS PERMAINAS
Savaitraštis "Amerika" pastebi, kad remiantis iš Lietuvos gautomis žiniomis, "Voldemaro laikais vestoji politika susilaukianti didelio pritarimo ir todėl daug kur kalbama, kad Voldemaras turėtų būti grąžintas bent į Lietuvos užsienio politikos atsakingą vietą". Toliau "A." rašo:

"Kiek iš privatinų laišku galima išskaityti, Lietuvoje laukiama vyriausybės stambių permainų. Ryšium su įvyksiančiais prezidento rinkimais spėjama, kad galinti būti sudaryta nauja vyriausybė, turėsianti krašte plataus pasitėkėjimo. "Visiems aišku, kad nauja Europos padėtis reikalauja iš Lietuvos realios politikos saugaus planais atečiai. Jei būtų pasiektas vienas vienungimas, visi dėl to galėtume tik džiaugtis, todėl mes visai nesistebėtume, jei Lietuvos vadovybės priekšakyje šalia Smetonos atsirastų tokios asmenybės, kaip Stulginskis, Voldemaras, Grinius, Galvanauskas, Sleževičius, Šakenis, Jurgutis, Raštikis, Pakštas, M. Biržiška, Z. Starkus ir pan."

IŠSPRENDĖ ČEKOSLOVAKIJOS IR VENGRIJOS GINČĄ
VENGRIJA GAUNA 4,875 KVADRATINIŲ MYLIŲ SU 860,000 GYVENTOJŲ

Vienna.—Lapkričio 2-ą Vokietijos ir Italijos tarpininkai išrišo teritorinį Čekoslovakijos ir Vengrijos ginčą. Pagal tarpininkų sprendimą, Čekoslovakija turi iki lapkričio 10-tai perleisti Vengrijai apie 4,875 kvadratinės mylios teritorijos su 860,000 gyventojų. Į tą teritoriją įeina šie žymiesnieji miestai: Rutenijos sostinė Užhorod, Kosice, Munkacs, Lozonz ir Leva.

Sprendimą padarė Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano ir Vokietijos užsienio reikalų ministeris Ribentrop.

Iš pradžių Vengrija reikalavo 8,000 kvadratinų mylių, o Čekoslovakija siūlė 3,800 kvadratinų mylių.

LIETUVOS KARIUOMENĖS JUBILIEJINĖ ŠVENTĖ
1918 metų lapkričio mėn. 23 dieną pirmoji atstatomas valstybės vyriausybės išleido pirmąjį įsakymą Lietuvos kariuomenei organizuoti. Tą dieną kariuomenė kasmet turi savo metinę šventę. Siemet ir Lietuvos kariuomenė lapkričio 23 d. rengiasi švesti plačiau ir iškilmingiau, nes tai bus jos jubiliejinė, dvidešimtmečio sukaktuvių šventė.

Be kitų įvairių iškilimų, tą dieną Kaune, Karo Muziejaus sode ly bus atidaryti paminklai pirmajam kariuomenės vadui gen. Žukauskui ir Šaulių Sąjungos įkūrėjui Vladimirui Putvinskui. Be to, bus atidaryta Vytauto Didžiojo muziejuje žuvusiųjų dėl

nių, be garso, palikdami viską Dievo valiai... Nėra jėgos, kuri galėtų sulaukyti juos nuo perbėgimų per sieną. Nėra dvasios, kuri galėtų įkvėpti gyvybę pajudusiems arba mirtinai išbalusiems veidams žmonių, kurie negali nei pasprukti, nei palikti vietoje. Viskas atėjo taip staigiai, jog traukiniuose ir autovežiniuose vis sutilpo kariuomenė, kuri turėjo skubiai pasitraukti—civiliai gyventojai neturi jokių susisiekimo priemonių, ne tik tai turtai, bet nė šeimoms išsigabenti. 10,000 kronų už sunkvežimį, kad pervežtų reikalingiausio ir vertingiausio turto gabalėlius į Čekų žemę, yra paprasta kasdieninė taksa. Deja, ir už tuos pinigus tikrai 30—40-tas žmogus gauna nusisamdytį autovežimį, nes jų nėra—kuone visus perėmė per mobilizaciją kariuomenė.

Dabar kalbama, kad šios derybos lapkričio mėnesio pradžioje bus atnaujintos. Lietuvos vyriausybė paruošė ir patiekė Sv. Sostui susitarimo projektą. Vatikanas jau esąs paruošęs atsakymą, kuris artimiausiu laiku bus įteiktas Kaune užsienių reikalų ministerijai.

Derybos bus vedamos tarp Lietuvos užsienių reikalų ministro St. Lozoraičio ir Sv. Sosto pasiuntinio (nuncijaus) Aratos. Lietuvos vyriausybės delegacija į dar dalyvaus viceministras J. Urbšys, švietimo ir vidaus reikalų ministerijų atstovai ir kai kurie užsienių reikalų ministerijos pareigūnai. Sv. Sosto delegacijoje, be mons. Aratos, dar bus vyskupas Samore, Burzio ir Aga, kurie deryboms specialiai atvyks į Kauną. Vėliau derybose dalyvauti busią pakviesti ir keli Lietuvos vyskupai.

Tikimasi, kad derybos eis sklandžiai ir bus pasiekta susitarimų rūpiais klausimais. Be reikiai tiktai ginčytinus klausimus gera valia išsiaiškinti, suderinti nuomonių skirtumus, ir neliks kliūčių darniam valstybės ir bažnyčios bendradarbiavimui.

AMSTERDAM, N. Y.—Šeštadienio rytą, spalį 29 d., š. m. Sv. Marijos ligoninėje mirė kompozitorius Vincas Nickus. Palaidotas trečiadienį, lapkričio 2 d. iš Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios.

KARD. M. FAULHABER PASMERKĖ NAZIUS
Munich.—Lapkričio 6-tą kardinolas Michael Faulhaber didžiulėj katedroje pasakė pamokslą, kuriame griežtai pasmerkė nazių doktrinas. Karštinaiš pabrėžė, kad Katalikų Bažnyčia, neatsižūrėdama visų kraucių ir priešpauđy kovos už individų teises, už teisę tikėti į Dievą ir lankyti bažnyčią.

LENKAI NUTEISĖ LIETUVI
Vilnius.—Lenkai nuteisė lietuviškos skaityklos vedėją Valentinavičių dvejus metus kalėti ir atėmė šešeriems metams teises už davimą ūkininkams skaityti lietuviškų knygų ir sklaustis Kauno radijo.

KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMAI GRUODŽIO MĖNESI
Klaipėda.—Klaipėdos Krašto Seimelio rinkimai numatomi gruodžio mėnesio 11 d.

LIETUVOS DERYBOS SU ŠV. SOSTU

Pereitą pavasarį Romoje pradėtos derybos tarp Lietuvos ir Vatikano dėl konkordato pakeitimo ir papildymo; taip pat reikėjo suderinti kai kurių konkordato nuostatų nevienodą aiškinimą. Tos derybos netrukus buvo pertauktos, nes joms nebuvo pakankamai pasiruošta.

Dabar kalbama, kad šios derybos lapkričio mėnesio pradžioje bus atnaujintos. Lietuvos vyriausybė paruošė ir patiekė Sv. Sostui susitarimo projektą. Vatikanas jau esąs paruošęs atsakymą, kuris artimiausiu laiku bus įteiktas Kaune užsienių reikalų ministerijai.

Derybos bus vedamos tarp Lietuvos užsienių reikalų ministro St. Lozoraičio ir Sv. Sosto pasiuntinio (nuncijaus) Aratos. Lietuvos vyriausybės delegacija į dar dalyvaus viceministras J. Urbšys, švietimo ir vidaus reikalų ministerijų atstovai ir kai kurie užsienių reikalų ministerijos pareigūnai. Sv. Sosto delegacijoje, be mons. Aratos, dar bus vyskupas Samore, Burzio ir Aga, kurie deryboms specialiai atvyks į Kauną. Vėliau derybose dalyvauti busią pakviesti ir keli Lietuvos vyskupai.

Tikimasi, kad derybos eis sklandžiai ir bus pasiekta susitarimų rūpiais klausimais. Be reikiai tiktai ginčytinus klausimus gera valia išsiaiškinti, suderinti nuomonių skirtumus, ir neliks kliūčių darniam valstybės ir bažnyčios bendradarbiavimui.

MIRĖ KOMPOZITORIUS VINCAS NICKUS

AMSTERDAM, N. Y.—Šeštadienio rytą, spalį 29 d., š. m. Sv. Marijos ligoninėje mirė kompozitorius Vincas Nickus. Palaidotas trečiadienį, lapkričio 2 d. iš Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios. Kompozitorius Vincas Nickus yra parašęs daug įvairių muzikos kurinėlių: dainų, šokių ir bažnytinių giesmių. Tai buvo rimta pajėga muzikos srityje.

PREZIDENTAS SMETONA APDOVANOTOS ESTIJOS ORDINU

Kaunas.—Lapkričio 3 dieną atvyko estų generolas Jonsonas ir įteikė prezidentui A. Smetonai Estijos Baltosios Švaigždės ordiną—grandinę.

BENDRAS NEUTRALUMO ĮSTATYMAS PABALTIJO KRASTAMS

Talinas.—Lapkričio 2 ir 3 dienomis Lietuvos, Estijos ir Latvijos atstovai parengė bendrą neutralumo įstatymą visiems trimis kraštams, kuriuo bus tvarkomas neutralumo klausimas.

KARD. M. FAULHABER PASMERKĖ NAZIUS

Munich.—Lapkričio 6-tą kardinolas Michael Faulhaber didžiulėj katedroje pasakė pamokslą, kuriame griežtai pasmerkė nazių doktrinas. Karštinaiš pabrėžė, kad Katalikų Bažnyčia, neatsižūrėdama visų kraucių ir priešpauđy kovos už individų teises, už teisę tikėti į Dievą ir lankyti bažnyčią.

LENKAI NUTEISĖ LIETUVI

Vilnius.—Lenkai nuteisė lietuviškos skaityklos vedėją Valentinavičių dvejus metus kalėti ir atėmė šešeriems metams teises už davimą ūkininkams skaityti lietuviškų knygų ir sklaustis Kauno radijo.

KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMAI GRUODŽIO MĖNESI
Klaipėda.—Klaipėdos Krašto Seimelio rinkimai numatomi gruodžio mėnesio 11 d.

DIEVO GARBE—ŠIRDIES DŽIAUGSMUI
Veda KUN. P. M. JURAS, LRKSA Dvasios Vadas

ŠVENTA IR IŠGANINGA

Žmogus sutvertas amžinai laimėti. Dangus yra vieta amžinų linksmybių. Ten gyvena Dievas, Jo angelai ir šventieji. Mirtinoji nuodėmė sunaikina žmogaus sieloje viršgamtinį gyvenimą, atskiria nuo Dievo ir tuomi pačiu nuo amžinosios laimės. Užtat didi nusidėjėliai, mirė be atgailos, pasilieka tamsybėse ir baumėje amžinai atskirti nuo Dievo. Nelaimingųjų amžinių kančių vietą vadiname pragaru.

Bet yra žmonių arba susitępusių mažomis kaltėmis arba iki mirties valandai neatlikusių laikinų bausmės už išpažintą ir apgailėtą mirtiną nuodėmę. Po mirčiai tokių žmonių sielos negana geros, kad eiti į dangų ir negana blogos, kad likti pasmerktos pragaran. Taigi Dievo šventumas ir teisingumas reikalauja, kad tokioms teisingųjų sieloms būtų vieta apsišvietimui ir atsilyginimui Dievui skolos iki paskutinio skatiko. Tokią vietą, kurioje teisingųjų sielos kenčia laikiną bausmę, vadiname skaitytkla.

Jau vien sveikas protas mus įtikin, jog yra skaitytkla. Be to, šią tikėjimo tiesą patvirtina Senojo ir Naujojo Testamento šventasis Raštas, Bažnyčios Tėvai ir visų tautų įsitikinimas.

Beveik visų Bažnyčios mokytojų yra bendra mintis, kad labai mažai kas po mirčiai teisingia skaitytklos. Nieko su tepto į dangų neįeina. Kad ir mažiausiai praskaitusiam reikia pereiti skaitytklą.

Laikas ir kančių didumas skaitytkloje ne visoms sieloms lygus. Dievas atlygin kiekvienam, žiūrėdamas jo darbų. Kaip kiekvienas nuodėminga mintis, žodis ir darbas ilgina ir skaudina mūsų skaitytklą, taip kiekviena malda, apsimaranimas ir geras darbas glesina skaitytklos ugnį.

Rudens mėnuo, lapkritis, duoda labai gražias tris pamokas. 1. Mirties valandogje turėsim tą, ką gyvenime būsime pasėję ir užauginę. 2. Krintantieji nuo medžių lapai mums primena, kad neprotinga rūpintis vien kūnu, kurį mirtis, kaip šalna lapelius, pakanda. 3. Pasilieka ant medžių pumpurėliai kalba, jog mirtimi gyvenimas nesibaigia, kad yra

"Šventa ir išganinga yra mintis melsis už mirusius, kad jie būtų išvaduoti iš nuodėmių" (2 Mak. 12, 46).

LIETUVOS KREPŠININKĖS ANTROJE VIETOJE EUROPOJE

Romoje neseniai įvyko pirmosios moterų krepšinio Europos pirmenybių rungtynės. Dalyvavo Italijos, Prancūzijos, Lietuvos, Lenkijos ir Šveicarijos valstybinės komandos.

Su gražiomis viltimis, bet ir su kai kuria abeja, Lietuva išlydėjo savo krepšinininkių komandą į Italijos sostinę. Numanu buvo, kad lietuvaitės teks susiremti su stipriomis priešininkėmis.

Visi nekantriai laukė rungtynių rezultatų. Ir pradėjo eiti iš Romos labai džiuginančios žinios. Lietuvaitės pirmąją rungtynių dieną nugalėjo itales, pasikū šveičares, paskui prancūzes. Paliko paskutinis susitikimas su lenkėmis. Deja, čia Lietuva pralaimėjo Lenkijai (24:21). Išejo taip, kad pasibaigus rungtynėms, Italija, Lietuva ir Lenkija turėjo po lygų taškų skaičių—po tris laimėtas rungtynes ir vienas pralaimėtas. Peržaišti nebuvo leista, ir pirmenybių nugalėtojai butu paskelbti pagal laimėtų krepšių skaičių. Tokiu būdu Italija buvo paskelbta Europos moterų krepšinio meisteriu, Lietuva užėmė antrą vietą, Lenkija—trečią, Prancūzija—ketvirtą ir Šveicarija penktą vietą.

Taigi lietuvaitės, vos prieš ket-

užgrabinis gyvenimas ir kad prie jo reikia rengtis.

Nesijaučiame taip šventais, kad po mirčiai galėtume tikėtis eiti tiesiai į dangų. Negalime pasitikėti likusių gyvųjų malonėmis. Patyrimai įrodė, jog "kai tik iš akių, tai ir iš atminties". O visgi daugelis visos septynias savaites dienas pašvenčia kūniui. "Nes ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o savo sielai kęstų nuostolių? arba ką žmogus duos savo sielai atvaduoti?" (Mato 16, 26).

Rūpestingoji motina Bažnyčia visą lapkričio mėnesį paskyrė skaitytkloje sieloms gelbėti. Triplypė priežastis verčia mus eiti kentančioms sieloms į pagelbą: 1. Dievo garbė; 2. Sielų laimė; 3. Mūsų pačių gerovė.

Dievas trokšta, kad sielos iš skaitytklos kuo greičiausia nuėitų į dangų. Dėl dangaus laimės jos buvo sutvertos ir gyvenamos ant žemės tuomi rūpinosi. Dievas begalo jas myli ir nori jas iškančių paliausuoti. Bet Jo teisingumas reikalauja, kad jos atsilypintų. Jos gi nebegali sau gelbėti, nes jų bandomo laikas jau užsibaigęs. Mes kariaujančios Bažnyčios nariai galime skirti savo nuopelnus kam norime. Mūsų pagelba sieloms, ypač šv. Mišių auka, Dievui labai maloni, o sieloms brangi...

Atskirtos nuo Dievo skaitytkloje sielos turi tikėjimą, viltį ir meilę. Jų troškimas regėti Dievą yra daug skaudesnis už kenčiamąją ugnį ir sąžinės kirminą. Šaukiasi mūsų pagelbos. Ar gali būti gražesnis darbas, kaip ištiesti pagelbos ranką artimiems baisiausiosieis kančios, apvilkti amžinos garbės rūbais ir įvesti į dangų?

Jeigu jau už taurę šalto vandens, duoto mokytinio vardu, žmogus nepraras savo užmokėčio, tai ką bekalbėti apie užmokėstų už gailėtingumą, parodytą sieloms skaitytkloje! "Palaiminti gailėtingieji, nes jie laimės gailėtingumo". Dėkingos sielos danguje meldžiasi už savo geradarius, o gerasis Viešpats priima šventųjų maldas. Taigi, gelbėdami sieloms skaitytkloje, mes gelbstime patys sau.

"Šventa ir išganinga yra mintis melsis už mirusius, kad jie būtų išvaduoti iš nuodėmių" (2 Mak. 12, 46).

letą metų pradėjusios krepšinio domėtis, pirmosiose Europos pirmenybėse pasirodė labai gražiai ir užėmė garbingą vietą. Berods, jos jau visai buvo arti meisterio titulo, tačiau joms nepavyko laimėti tas rungtynes, kurias jos, matyt, labiausia norėjo laimėti.

Lietuvaitės, savo gražiu žaidimu ir laimėjimais, duoda gerų viličių būsimoms Europos moterų krepšinio pirmenybėms, kurios įvyks 1940 metais.

Kaip žinia, Europos vyrų krepšinio meisterio vardą dabar turi Lietuva, ir 1939 metais Kaune įvyks Europos vyrų krepšinio pirmenybės, kuriose teks tą vardą apginti tolimesniem dviem metam.

PADARĖ NAUJĄ SKRIDIMO REKORDĄ

Londonas.—Lapkričio 7-tą gautas pranešimas, kad du britų karo orlaiviai nusileido Fanny Bay aikštėje, Australijoje. Jie iš Ismailo, Egipto, į Australiją 7,162 mylias nuskrido per 47 valandas, 5 minutes. Tai yra naujas skridimo rekordas.

Kaunas.—Spalį 29 d. atidarytas nebilų institutas.

IŠ MŪSŲ VEIKIMO CENTRO

LIETUVIŲ R. K. FEDERACIJOS REIKALAI 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Planuoja Sautki Tarybos Suvažiavimą

Kad aptarti svarbius dienos klausimus ir nustatyti ateities veikimo gaires, šių metų gruodžio mėnesio pradžioj bus sušaukta ALRK Federacijos Tarybos suvažiavimas. Nei diena nei vieta suvažiavimui dar nenustatyta. Bus paskelbta spaudoj. Tuo tarpu galima pasakyti, kad Tarybos narių suvažiavime bus svarstoma moralinės ir medžiaginės paramos teikimas Lietuvai; praplėtimas Vilniaus vadavimo darbų iššūkių; mūsų tautos susiorganizavimo reikalai; jaunimo klausimas; mūsų tautos reikalai sąryšyje su naujais įvykiais Europoje; nustatymas laiko, vietos ir programos Federacijos kongresui, kuris įvyks 1939 m. rudenį; New Yorko Pasaulinės Parodos reikalai.

Federacijos apskritys, skyrėsi ir pasikvi sūsiškai prašomi šiais klausimais išsistarti ir savo nusi-statymą prisiūsti Federacijos sekretorijai, kuris visus sumanymus priduos Tarybos suvažiavimui.

Metiniai Susirinkimai

Daugumas draugijų visose kolonijose gruodžio mėnesį laiko vadinamas metinius susirinkimus, renka valdybas, nustato ateities veikimui planus. Narių pareiga tuose susirinkimuose dalyvauti ir stengtis padėti išrinkti tinkamas valdybas ir įtraukti jas į platesnį, organizuotą katalikišką ir tautišką veiklą. Federacijos skyrių veikėjų pareiga yra vietines katalikiškas draugijas prirašyti prie ALRK Federacijos. Kaip tai padaryti, visas informacijas rasite Federacijos konstitucijoje. Kas jos neturėtų, parašykite, prisiūsimė. Kuriai kolonijai reikėtų specialių draugijoms laišku apie Federaciją, pareikalaukite ją iš centro. Žodžių, pasiroškime, kad tinkamai panaudoti metinius draugijų susirinkimus katalikiškojo veikimo stiprinimui.

Budėkime

Gyvename tokiomis laikais, kuomet lietuviams katalikams ypatingai yra labai svarbu būti gerai organizuotais. Ne tuščiai mūsų vada! per spaudą ir gyvu žodžiu ragina stiprinti mūsų veikimo centrą—ALRK Federaciją. Mes tiek daug turime darbų, tiek daug rūpesčių, kad atskirai veiktumėm, jeigu neįsijungtume. Be vietos reikalų: katalikiško ir tautiško veikimo, be kovos su mūsų idėjų priešais, Lietuva, kurią mylime ir kurią tiek daug dirbome ir aukojome, mūsų pagalbos laukia. Jai susidaro rimto pavojaus ir iš Rytų ir iš Vakarų krašto. Turime būti stipriai susiorganizavę ir gerai prisirengę reikale teikti moralinę ir medžiaginę paramą. Prisirengime tuoj, kad galėtume atėjus reikalui, tarti

SVETIMŠALIAI SMELKIASI Į LIETUVĄ

Lietuva daugeliui svetimšalių, kurie savo kraštuose persekiojami, yra tapusi svajonių šalimi. Čia ir ramybė, ir pigūs pragyvenimas, ir su kitataučiais padori elgsena. Berods, Lietuva neturi sąlygų svetimšaliams išsileisti. Atitinkamos valdžios įstaigos gauna daugelio svetimšalių prašymų, kad jiems būtų leista ilgesnį laiką Lietuvoje apsigyventi. Tačiau beveik visi tokie prašymai atmetami. Leidimus trumpam laikui į Lietuvą įvažiuoti svetimšaliai gauna tikrai išimtiniais atsitikimais. Lengvai duodami leidimai įvažiuoti tikrai vasaros laikui svetimšaliams-kurortininkams. Pastebėta, kad šiais metais at-

savo žodį, stoti į pagalbą. Pagaliau, jau dabar reiktų šaukti gausingai masiniai susirinkimai, kad griežtai užprotestuoti prieš vokiečių nacių varomą šlykščią propagandą, nukreiptą prieš mūsų tautą, prieš pasikėsinimus atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą. Reikia tarti griežtas žodis ir prieš lenkus, kurie baigia smaugti lietuvių veikimą Vilniaus krašte ir, be to, stato neturinius jokių pagrindų reikalavimus suteikti Lietuvai lenkams daugiau laisvės. Kadangi Lietuvos lenkai turi tiek laisvės, kiek visi kiti piliečiai, dėl to tie reikalavimai yra niekas daugiau, kaip tik provokacija, kuri šiuo momentu yra pavojinga. Tad, budėkime ir rengkimės!

Aušros Vartų Paveikslai ir Giesmė

Vilniui Vaduoti Sajunga, kaip jau esame pranešę, išleido gražius, didelius spalvuotus šv. Paveikslius Aušros Vartų Marijos paveikslius, kurie parduodami po 50 centų. Jų šimtas buvo prisiūsta Federacijai ir jau beveik visi išplatinti. Jei kurios kolonijos tu gražius paveikslius norėtų, praneškite, partrauksime daugiau. Po paveikslu yra tokia malda:

"Marija, mūsų žemės Motina, kuri iš Aušros Vartų per amžius globojai mūsų kraštą, padėk mūsų nugalėti visas kliūtis ir grįžti į savo sostinę Vilnių, kur vėl linksmomis širdimis galėtume garbinti Tave ir Tavo Dieviškąjį Sūnų. Amen."

Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas Federacijai prisiūstė tokio turinio laišką:

"Skubame Tamstoms pranešti, kad neseniai išleisime Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslėlius, kuriuos platiname per klebonus parapijose; pirmoje eilėje paveikslėliai įteikiami bažnyčių choristams, kad jie išmokę čia esančią giesmę galėtų pagiedoti spalį ir gegužės mėnesiais per pamaldas bažnyčiose. Giesmės žodžiai mūsų nemirtingojo poeto Maironio, kompozicija muziko B. Budriūno. Giesmės gaida nėra per daug sudėtinga, todėl gali būti lengvai ir masiniai giedama".

Laiškas savaimė aiškus. Reikia tik pridėti, kad šie paveikslėliai parduodami po vieną centą. Dėl to visi mūsų chorai lengvai gali įsigyti. Gerbiamieji chorų vedėjai prašomi kreiptis šiuo reikalu į Federacijos centrą. Parašykite, kiek egzempliorių norėsite. Gavę užsakymus, paveikslėlius su gaidomis tuojau partrauksime.

Neužmirškime, kad Studijų Ratiuose lapkričio mėnesį gvilde name švietimo ir auklėjimo reikalas, o gruodžio mėn. apie pasaulio taiką.

Leonardas Šimutis, ALRKF Sekretorius

SVEIKATOS KELIU

Rašo ANTONAS G. RAKAUSKAS, B. M., M. D. LRKSA Vyriausiasis Doktoras Kvotėjas 2415 W. Marquette Road, Chicago, Illinois

CHALAZION

Kaip kitose vietose, taip ir akių vokuose pasitaiko augti tumorams. Chalazion yra akių voko savotiškos rūšies tumoras, paėinas iš priešasties kroniško įdegimo taip vadinamų Meigomian liaukų. Šis tumoras dažniausia pasitaiko suaugusiuose žmonėse. Dažnai jų randasi net keletas ant to paties voko.

Augimo eiga vystosi išpaľengvo be jokių ypatingų simptomų, iki po kelių savaičių ar mėnesių, tumoras pasilekia žirnio didumo. Tuomet iš paviršiaus aiškiai gali matyti išsikūšusi užauga, išrodant, lyg toje vietoje būtų patinęs akies vokus. Kartais pasitaiko, kad užaugęs tumoras gana staigaus pobūdžio uždegimą. Tokiam atsitikimė ligoniu tenka peregyventi nemalonumo lygiai kaip ir nuo besikeliančios voties. Akis yra dalikatnus organas ir visi žino, kaip tas organas yra jautrus. Įkritusi akin dukelė didžiausiu gabalu atrodo. Taigi besikelianti iš tumoro votis, nors ir voke, vienok nekarta ligoni apdovanoja tokiu skausmu, kad išrodo lyg galva pusiau plyštų. Akies vokas paraudonuoja kaip ugnis, sustiną kartais iki tokiam laipsniui, kad ligonis negali ta akimi matyti.

Prinokusi votis yra reikalinga chirurguro peilio, kuriuomi ji atidaroma ir tuomi liga baigiasi.

Tumoro reikale, kuomet jis visišškai yra mažas kartais pavyskta nugydyti pavartojant tam tikros masties, masazavimą ir karštus kompresus. Operacija tuomet nereikalinga, bet, jei prie jos einama, tai tik tam, kad išvengtų galimos kilti voties arba siekus tumorui savo didumą ir norint sugražinti grožį, arba, pašalinti akies iritaciją iš priešas-

ties akies voke esančio tumor, jis pašalinama operacijos būdu. Kadangi šio pobūdžio tumorai daug dažniau pasitaiko pas tuos, kurių akyse yra refrakcijos paklaidos, geriausia šias paklaidas akyse atitaisyti, kad tumorų augimas nepasikartotų tame žmoguje.

Klausimai ir Atsakymai

Klausia L. M. Per pastaruosius kelis metus man tenka daug vargintis kojomis. Jau seniau daktaras sakė man, kad visa to priežastimi yra sugedusios venos (varicose veins). Patarė man pasiduoti operacijai. Anot jo, būsią viskas gerai.

Sakiau, gal operacijos nereikia. Aš jos bijau, tat nesiskubinu. Gal kokia kita liga, kurią galima pasigydyti vaistais. Kaip Susivienymo nareii, pasitikiu, duosit teisingą paaiškinimą per "Garsą", už ką prašau priimt nuosirdžią padėką.

Atsakymas L. M. Ar yra kokia kita liga tamstoje, neturėdamas iš jūsu pusės ypatingo nusiskundymo būdas varicose venų yra su ženkla, negaliu pasakyti. Kas link varicose venų, tams-tos neegzaminavęs, turiu remtis tikta tamstos daktaro diagnoza.

Daugely atsitikimų varicose venų gydymui operacija yra nereikalinga. Tik ypatinguose atsitikimuose operacijos priemonė yra vartojama. Moderninis gydymo būdas varicose venų yra su pagalba tam tikrų vaistų, kurie yra šmirkščiamii ligonio veną. Yra tai viena geriausių pasigydy-mo priemonių dėlto, kad apseid-nama be piastumo, kuris palie-ka didelius randus, antra, nereiki-ka eikvoti laiko nuo darbo, tre-čia, išlaidos kelisssk yra mažes-nės. Be to, vaistų šmirkštimo į venas būdas yra saugus ir duoda gerus davinius.

MANO ILGĖSIAI...

Pas Tave... Mano Ilgesi, pas Tave... Kur Tu?.. Atsiliepk...

Mano sielos žūdi pertamsis, mano širdies žibūrys prigesęs... Atsiliepk... Aukštų eterų bangos, man seka Tavo grožį, šilai ir girus dūsauja Tau malda, naktys Tavo kelią žvaigždžių milijonais... O aš...

Ak, mano Viešpatie! kodėl pamėčiau taką link Tavęs, ir Tavo karalijos trimaiti nuklydo pro mano sielos prastą lušną...

Einu pas Tave... Tyrai ir dykumos... Kurčiai verkia mano paileš širdies versmės, tuščios akys vis ieško Tavo pėdų... Mielasis, atsiliepk... Ištiesk, spindulį žaizduotų delnų, ir palytėk ligotą mano gyvenimą...

Klūpau prie lovos paparusis baltu sniegu, sienų šešėliai siūlo man lyg alyvos šaką vynuogių deimantais išsegotą...

O, ne! Tai ne alyvos šaka, ne vynuogių kekės, tai Tu... Kryžiaus... artėji šešėliu mano išganymo, mano atpirkimo, išvadavimo iš tamsaus kalinio vergijos!

Apkabinsiu, nepaleisiu... O, veltui... nusviro rankos... kryžius nepuošia mano lušnos sienos... tik šešėlis išnyra iš dvasios rūkų... Apkabinsiu, nepaleisiu... Juk ilgėsi auždia širdis, o žemė kvatoja iš mano kančių... Ir aš džiūstu vienišo kalinio panšės, o malda vis ieško Tavo pėdų krauju rožėmis kaišytų...

Kaip krinta lietaus sidabro la-

turinėsius leidimų svetimšalių savo butuose.

Šios taisyklės netaikomos lietuviams, kitų valstybių piliečiams, atvykstantiems aplankyti savo gimines bei gimtąjį kraštą.

VDV

saulio purvu aptaškyta—siekia Amžinosios Tiesos!..

Atidaryk, mažus varтелиus cimbrijos, aš įsisiurbiau sielos lūpomis į kieliką, kad nemirčiau nuo amžino bado ligi dakopsiu į Amžinąjį Karaliją...

Temsta. Baugus vėjas švilpia. Miestas gaudžia keistu gamų raudomis, o mano ilgėsiai tinklais kyla pas Tave...

Apkabinsiu savo dvasios glėbiu Tavo kojas, paslėpk, mane, Viešpatie, nuo visų audrų... Juk Tau audžia širdžių nytys, Tau supasi okeanai.

Ir aš pakniubus, trokštu surinkti visų muzikų garsus, visų varpų gaudėsius, visos žmonių maldas ir raudą, visų žirnių ošimą ir okeanų siūbavimą... Įsupkit, vakaro šlamėsiai, tą visą troškulių ir startinių himnų bangą, kad paspekštų Serafinų giesmę, ir tuo priartėčiau su nuilsusia žmonija, prie savo Viešpaties sostų...

Džiaugiuosi, mano Karaliau, kad supyls mano sieloj. Kitaip aš būčiau mirus... Mano vilyčios daug nukalė ilgesio statulų, o jos tyliomis marmuro lūpomis Tau pasakys, dėlko vorto mano gyvenimas pelnais...

Kryžių, daugiau man kryžių Viešpatie! gal padaugės vilyčių skaičius, ir išmokyk tobulo ilgėsio su kuriuo rasiu Tave.

Juk žemė vystosi krauju... Žmogus kopia kaukuolių kopomis, klampoja artimo žaidžū sopuliais, užmiršome taką prie Tavo Viešpatie, užmiršome...

Išmokyk mus gyventi Tavo ilgėsiais, o mes iš bombų ir šrapnelių statsim bokštus Tavo garbei, o ne savo broliui mirtį...

Mano ilgėsiai, yra tik menki voro tinkleliai, bet aš ryžtuosi kopti prie Tavęs arčiau, vis arčiau...

Ir kai ten šnara beržas, linguoja raudomis svyruoškės šakos, gema mano sieloj didesnis sopulus, o tuščios akys bėga už horizontų... Ilgu be Tavęs, ilgu... Marija Aukštaitė

Įvairių valstybių įstaigų archyvų tarnautojai organizuoja savo draugiją.

Jaunas Keliautojas

Juozukas pirmą kartą pats vienas važiavo traukiniu. Jis paprašė konduktorių, kad jam pasakytų, kada traukinys sustos Čiobiškėje.

Traukinys sustojo Čiobiškėje. Juozukas miegojo, ir konduktorius užmiršo jį pažadinti. Atsiminė, kai traukinys sujudėjo.

Daug negalvodamas konduktorius patraukė signalą ir traukinys sustojo. Keliauninkai išsigando.—Kas galėjo atsitikti.

Konduktorius žadino Juozuką.—Kelk vaike! Jau Čiobiškis. Greitai lip!

—Kodėl aš turiu lipti?!—klaužia nustebęs berniukas.

—Juk tu manęs prašei, kad pasakyčiau, kai atvažiuoju į Čiobiškį.

—Taip, nes mamytė pasakė, kad aš suvalgyčiau pirmą buterbrūdą, kuomet atvažiuoju į Čiobiškį.

LRKSA. NARIŲ DEMESIUI

L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose būtų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
LRKSA moteriškos spilkos 1.00
LRKSA vyriškos spilkos 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalautami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Reikalautami ženklelių ir žiedų Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mes Rekomenduojame, Kad Kiekvienas Lietuvis Savo Knygną Papildytų Šiomis Knygomis:

NUSISYPSOK! Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ja nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienas skaitymui tokią knygą su tokiais juokingais nupasakojimais. Parkartotini teks ta knyga susišėkoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausios popieris ir įrišta gražiais apdais. Jai randasi 160 įvairių įvairiusių juokų, 150 didelių puslapių. Iki šio buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parduoda tik už 70 centų.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIOREJIMAS Seimininkė! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai seimininkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušienes, pyragus irai pasuly, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00.

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalboje Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų išėjvijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisinea tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengviai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti. Žodynelis turi arti pusterčio simto puslapių, paiglo formato, parankus nešiotis kišenių ir kiekvienam reikale naudotis. Kaina \$1.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS Parašė P. Jurgėla. Turinys: Darius ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgavimai. Darius ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuvai. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršėliai. Kaina \$1.50.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS KRONIKINĖS KNYGOS Surinko ir išleido kun. A. Milukas. AMERIKOS LIETUVIŲ KRONIKA 1868—1898 m. 300 pusl. Popieris apdarais \$3.00. b) AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESIONALAI IR KRONIKA. Du tomai. 476 pusl. Popieris apdarais \$4.50. c) SPAUDOS LAISVE IR AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZUOTES SUKATUVES. Antra laida. 782 pusl. Popieris apdarais \$5.00.

TIKĖJIMO SKYDAS Kristaus mokslo pagrindai ir atsakymai į priekaištus. Kun. J. Židaniavičiaus. 389 puslapių. Kaina 85c.

SV. MIŠIOS, vaikams. Žodžius ir melodijas parašė Seirijų Juozas, harmonizavo Al Kačanauskas. Kaina 10c.

DIDYSIS SAPNININKAS Žymiai patobulinta II-ji laida. Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių. Kaina 75c.

Reikalaukite "GARSO" ADMINISTRACIJŲ P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

KĄ AŠ PATYRIAU LIETUVOJ

Amerikos nekatalikiški laikraš-žastis—didelis nuovargis". Tam čiai ir šiaip blogos valios žmonės skelbia neteisingas žinias, būk Lietuvoje dabartiniu laiku yra pristatyta perdaug bažnyčių ir daug kunigų, kurie sudaro sunkenybę Lietuvos kraštui.

Rimtai pažiūrėjus į tikrą padė-tį atrasim ką kita, nes kaip bažny-nyčių, taip ir kunigų Lietuvoje nėra perdaug, bet permaža.

Pavyzdžiu, paimekime Lietu-vo miestą Radvilškį, kuris turi 9,000 miestiečių katalikų ir 4,000 kaimo ūkininkų. Tai iš viso bus 13,000 katalikų, kurie turi mies-tė tik vieną neperdidžiausią me-dinę bažnyčią prie kurios gyvena klebonas, du vikarai ir senie-lis altarista. Vadinasi, kiekvien-am kunigui tenka aprūpinti su-virš 3,000 katalikų. Paimekime Šiaulių miestą, kuris turi 35,000 gyventojų ir keletą tūkstančių kaimo ūkininkų. Šiaulių mieste yra viena didelė bažnyčia ir dvi nedidelės bažnytelės. Tam pa-našiai galima nurodyti ir kitus Lietuvos miestus bei provincijas, kur sulig žmonių katalikų skai-čiaus turėtų būti daugiau bažny-čių ir daugiau kunigų.

Kas yra aplankęs Lietuvą, tai galėjo patirti, kokis ten yra var-gas kunigams ir žmonėms, užtat, kad Lietuvoj nėra užtektinai ku-nigų ir bažnyčių, nes bažnyčios šventadieniais tiek yra prikims-tos žmonėms, kad žimos laike didžiausiam šalty reikia žmonėms stovėti lauke. Nemažiau ir kuni-gai vargo turi, nes daug kartų žimos metu neapšildytose baž-nyčiose nuo 4 val. ryto klauso žmonių išpažinties, arba netik dieną, bet ir nakties laike turi lankyti ligonius per sniegą už-pustytais keliais. Nėra užginči-namas faktas, kad kunigų mir-tingumas viršina kitų profesijų žmones. Pažvelgkim į Lietuvos laikraščius, o pamatysime liū-d-nas žinias: "Mirė kunigas 28 m. amžiaus, daktaras liudija, kad jaunas kunigėlis prasišaldė. Mi-rė klebonas 34 m. amžiaus, prie-

žastis—didelis nuovargis". Tam čiai ir šiaip blogos valios žmonės skelbia neteisingas žinias, būk Lietuvoje dabartiniu laiku yra pristatyta perdaug bažnyčių ir daug kunigų, kurie sudaro sunkenybę Lietuvos kraštui.

Rimtai pažiūrėjus į tikrą padė-tį atrasim ką kita, nes kaip bažny-nyčių, taip ir kunigų Lietuvoje nėra perdaug, bet permaža.

Pavyzdžiu, paimekime Lietu-vo miestą Radvilškį, kuris turi 9,000 miestiečių katalikų ir 4,000 kaimo ūkininkų. Tai iš viso bus 13,000 katalikų, kurie turi mies-tė tik vieną neperdidžiausią me-dinę bažnyčią prie kurios gyvena klebonas, du vikarai ir senie-lis altarista. Vadinasi, kiekvien-am kunigui tenka aprūpinti su-virš 3,000 katalikų. Paimekime Šiaulių miestą, kuris turi 35,000 gyventojų ir keletą tūkstančių kaimo ūkininkų. Šiaulių mieste yra viena didelė bažnyčia ir dvi nedidelės bažnytelės. Tam pa-našiai galima nurodyti ir kitus Lietuvos miestus bei provincijas, kur sulig žmonių katalikų skai-čiaus turėtų būti daugiau bažny-čių ir daugiau kunigų.

Kas yra aplankęs Lietuvą, tai galėjo patirti, kokis ten yra var-gas kunigams ir žmonėms, užtat, kad Lietuvoj nėra užtektinai ku-nigų ir bažnyčių, nes bažnyčios šventadieniais tiek yra prikims-tos žmonėms, kad žimos laike didžiausiam šalty reikia žmonėms stovėti lauke. Nemažiau ir kuni-gai vargo turi, nes daug kartų žimos metu neapšildytose baž-nyčiose nuo 4 val. ryto klauso žmonių išpažinties, arba netik dieną, bet ir nakties laike turi lankyti ligonius per sniegą už-pustytais keliais. Nėra užginči-namas faktas, kad kunigų mir-tingumas viršina kitų profesijų žmones. Pažvelgkim į Lietuvos laikraščius, o pamatysime liū-d-nas žinias: "Mirė kunigas 28 m. amžiaus, daktaras liudija, kad jaunas kunigėlis prasišaldė. Mi-rė klebonas 34 m. amžiaus, prie-

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvos Universali Biuras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams \$1.50.

"DRAUGAS," vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

"DARBININKAS," Liet. šv. Juo-zapo Darbininkų Są-gos organas, išsina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Me-tams \$4.00, pusmečiui \$2.00.

"GARSAS," LRKSA organas, sa-vaitraštis, 73 E. South St., Wil-kes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 me-tams.

"LAIVAS," savaitinis Tėvų Mari-jonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"MOTERŲ DIRVA," ALRK Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, Ill. Metams \$2.00, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"VYTIŠ," L. Vyčių mėnesinis žur-nalas, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$1.00.

"LIETUVIŲ ŽINIJS," savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Drajų, Inc., 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Metams \$1.50.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

Lithuanian R. Catholic Alliance of America

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. P. M. Juras, Dvasios Vadas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
- L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
- P. Karasauskas, Vice Prez., 13 Garraham Ave., Lyndwood, W.-B., Pa.
- W. T. Kvetkauskas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
- J. Yonakas, Iždininkas, 81 Sand St., Pittston, Pa.
- K. A. Venčius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
- Ad. Paleckis, Iždo Globėjas, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa.
- Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, 2415 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
- 2. K. Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- 3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Ant. Sutkus, 1007-8th St., Waukegan, Ill.
- 2. Pr. Čižauskas, 6831 So. Rockwell St., Chicago, Ill.
- 3. Bl. Kazlauskas, 1430 So. Cicero Ave., Cicero, Ill.

TEISMO KOMISIJA

- 1. J. Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
- 2. J. Vaičiūnis, 2509 N. Main St., Scranton, Pa.
- 3. Ed. Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. M. Urbonas, 301 State St., DuBois, Pa.
- 2. Kun. A. Jurgutis, Bridgeville, Pa.
- 3. A. Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
- 4. J. Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio.
- 5. P. Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
- 2. K. Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
- 3. P. Glugodienė, 1281 E. 113th St., Cleveland, Ohio.

KRISTAUS NURODYTU KELIU

SPORTO SEKCIJA

Amerikos jaunimas labai mėgja sportinius žaidimus, kurie reikalauja turėti miklius ir sveikus kūno sąnarius.

Sportas išmilkina ir padaro sveikais kūno sąnarius, o sakoma, kad "Sveikame kūne yra sveika ir dvasia". Kadangi nesu specialistas kurioje nors sporto srityje, tai apie tai daug ką ir nerašysiu. Vienok jeigu kurioje nors Susivienymo kuopoje randasi jaunimo nusimanantis sporto srity, tai būtų gerai, kad susidarytų ratelius ir lavintūsi vienoje, ar kitoje sporto srityje.

Tekdavo neskyti nugirst buvusio pasaulinio karo kareivius, kad Amerikos kareiviai, kurie kokiečių transžūrėjančius amerikines granatas-bombas pagaudavę ir atgal jas numesdavę vokiečiams ir tokiu būdu juos užmušdavę jų pačių bombomis. Žinoma, tokią kalbą galima imti juoko prasme, bet yra visiems žinoma, kad Amerika sporto srityje stovi aukščiau už bile kurią kitą šalį pasaulyje. Kūno mąkstintimas yra naudingas, nes tas teikia ir palaiko kūne gerą sveikatą, o sveikata, tai geriausias žmogui turtas. Bet sąsiuomi atveju noriu kalbėti apie kitą sporto srity, kuri yra daug naudingesnė ir svarbesnė, negu kūno sportas. Toji sporto sritys, tai

Proto Sportas

Jeigu mes sutinkame, kad kūno mąkšta, sportas yra geras dalykas, tai dar geriau turėtume suprast, kad sveikas ir gerai išmilkintas protas yra daug svarbesnis mūsų gyvenime faktorius. Kaip kūno mąkšta—sportas, taip ir proto mąkstintimas—protivimas yra nelengvas darbas. Reikia nemažai darbo ir ištvermės, kad būtų geru sportininku vienoje, ar kitoje srityje. Kuomet matai šunelį stovintį ant paskutinųjų dviejų kojų, tada žinai, kad jį savininkas turėjo padėti nemažai darbo ir kantrybės, kol jis išmoko šunelį tai daryti. Šunelis, stovėdamas ant paskutinųjų kojų, greit pavargsta ir nori atgal atsistot ant visų keturių. Taipgi ir žmogus, bandydamas protaut, greit pavargsta ir matydamas, kad tai nelengvas darbas, paskui visai nenori bandyti protaut. Labai nedaug pasaulyje randasi žmonių, kurie sugeba ir gali be pertraukos protaut. Tokie yra priskaitomi prie didelių žmonių. Vienok trupdas, ar ilgas protavimas

pagamino viską, ką mes šiandien pasaulyje turime: pradedant miestais ir baigiant paprasčiausiais ūkiu įrankiais. Nuo lopšio, kuriame supamas ir auginamas kūdikis, iki kulkosvaizdžio, kuris užaugintą kūdikį vėliau užmuša karę. Mes esame tas, ką mes protaujame ir kaip mes protaujame. Jeigu mes neprotaujame, tai mūsų gyvenimas atrodo lyg pusgyvis žygis; mes atrodome lyg toji priliptis prie akmenų tekanti vandens samanėlė, kuri siūbuoja, nepajėgdama atsispirti prieš vandens srovę, arba toji Evangelijos pavadinta supama nendrė. "Ko išėjote į tyrus pamatyti, ar vėjo supamos nendrės?" Prie vėjo supamos nendrės galima prilyginti tuos žmones, kurie vieną valandėlę, klausydamai gražų pamokslą apie Dievą, lieja ašaras, bet už valandėlės papūtė bedievybės vėjas, tai linksta bedievybėn. Reiškia, tie žmonės neprotauja. Jie gyvena lyg pusiau gyvo augalo—samanos, ar nendrės—gyvenimu. Jie yra taip sakant miniažmogiai: kur minios nuotaika linksta, ten ir jie linksta, nes jų įsitikinimai nėra paremti protavimu, arba jie visai jokių įsitikinimų neturi.

Protuojančių žmonių, palyginus su didžiausiomis neprotuojančių miniomis, yra visai mažai pasaulyje. Daugiausia yra žmonių, kurie nori, kad kas kitas už juos protautų; kad jų socialius ir ekonominius reikalus taip sutvarkytų, kad jiems būtų gera gyvent, bet jie savo protavimu prie to darbo nori prisidėti. Taip dalykams esant ir kyla visokių socialinių nelygybių klausimų, kurių toji maža saujaalė protuojančių žmonių neapajėgia sekmingai išrišti. Arba jeigu ir galėtų juos išrišti, tai riša juos vien savo asmeniui naudai, o ne visuomenės gerovei. Ant galo, kamgi per daug ir rūpintis visuomenės gerove, jeigu pati visuomenė savo likimu ir gerove nenori rūpintis. Neseniai skaičiau viename laikraštyje, kad Amerika valdo 45 piniguočiai ir kad nuo jų malonės priklauso visos šalies gerovė. Tokiai padėčiai esant, nestebėtina, kad atsiranda visokių propagandistų, kurie bando sukurstyti neprotuojančių žmonių minias prieš streikų, prie revoliucijos, kad pasigriebus valdžią, iš savo rankas tas neprotuojančias minias pavergt, kaip atsitiko Rusijoje ir kitose šalyse.

Amerika Atbunda

Tenka su džiaugsmu pastebėti

laikraščiuose, kad Amerikos, ypač katalikų vadai, pradeda suprast, kad ir ši šalis neilgai galės džiaugtis ramybe ir laisve, jeigu plačios žmonių minios nemokės rimtai protaut ir patys rišt savo socialius-ekonominius reikalus. Todėl kai kuriose vyskupijose, patys katalikų vyskupai imasi iniciatyvos ir steigia darbininkams studijų ratelius, kad išmokint darbininkus protaut ir rišt gyvenimo klausimus Kristaus ir Jo vietininko popiežiaus nurodytu būdu. Taipgi džiugu, kad ir lietuviai seka tą pavyzdį. Štai "Darbininkas" ragina LDS kuopas steigti studijų ratelius. Lawrence, Mass., kur klebonauja Susivienymo Centro Dvasios Vadas kun. F. Juras, jau tokiu rateliu veikia. Reiktų ir kitoms kolonijoms subrust ir be jokio atidėjimo studijų ratelius steigti. Tad supraskim proto mąkstintimo svarbą ir pasiryžkim be atidėjimo tuoj tą protavimo sportą pradėti, o tuoj pamatysite, kaip mes pasidarysim pajėgingi, tvarkant savo privačius ir organizacijos reikalus. Dar sykį primenu ir prašau, kad Sus-mo kuopų korespondentai praneštų per organą "Garšą", ar yra kas toje srityje jau daroma, nes tas suteiks man daugiau medžiagos rašymui. S. Bugnaitis

DAYTON, OHIO

LRKSA 191 Kuopa Rengia Didelį Vakara

LRKSA 191-ma kuopa rengia juokingiausių ir gražiausių vakarą lapkričio 19 d. Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje, pradžia lygiai 8 val. vak. Įžanga 15c., vaikams dykai.

Gerbiamieji, nepraleiskit progos nepamatyti šio vakaro programos, kuri susidės iš vaidinimo, gražių dainų ir muzikos ir ant galo šokiai. Bus įvairių gėrimų ir užkandžių.

Kviečiame visus vietinius ir apylinkėse lietuvius atsilankyti, o ypač kuopos narius. Kaip pamatysit, tai nudžiugs jūsų širdys, kad mūsų kuopa labai gražiai darbuojasi dėl tautos ir bažnyčios. Ir jeigu kas norėtų stoti į Susivienymą, kreipkitės prie kuopos valdybos. Susiv. Narys

HARRISON IR KEARNY, N. J.

165 Kuopa Surengė Judamų Paveikslų Rodymą

Lapkričio 4-tą LRKSA 165 kuopa surengė judamų paveikslų rodymą Lietuvių Piliėčių Klubo svetainėje, Kearney, N. J. Rėdė broliai Motūzai.

Prieš pradėdant rodyti paveikslus, kuopos pirmininkas K. Nekrašas publikai paaikšino vakaro tikslą ir Susivienymo organizacijos stovį. Dabar eina Susivienymo vėjus, tad kvietė visus prisirašyti. Reikale patarė kreiptis į šiuos asmenis: raštin. A. Grevertą, M. Kaulkį, M. Gerulienę, J. Vaitekūną ir kitus kuopos veikėjus iš kurių gausite pilnus patarimus.

Toliau buvo rodomi judamieji paveikslai iš Lietuvos. Labai aiškūs, spalvuoti, garsiniai. Publikai labai patiko. Visi gyrė brolius Motūzus. Šį kartą jie rodė pirmą dalį savo paveikslų, po Naujų Metų kuopa surengs kitą vakarą ir rodyt antrą seriją.

Publikos atsilankė neperdaugiausia.

Pas Motūzus galima gauti visokių pirkiniių iš Lietuvos, užsisakyti laikraščius. Jonelis

DANBURY, CONN.

Serga 304 Kuopos Pirmin. Aug. Palitika

LRKSA 304 kp. pirmin. Aug. Palitika turėjo operaciją. Buvo ligoninėje, dabar namie guli ir, tur būt, dar negreit pasveiks.

Mes visi kuopos nariai linkime mūsų pirmininkui kuo greičiau pasveikti, kad galėtų su mumis vėl dirbuoti, ypatinai galėtų dalyvaut kuopos vakare lapkričio 27-tą!

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje.

PITTSBURY, Pa. — 7-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėje svetainėje.

WATERBURY, Conn. — 11 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Juozapo parapijos senos mokyklos kambaryje, 1:00 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėje, 2 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Mykolo parapijos mokyklos kambaryje Nr. 3, 1644 Wabansia Ave. Visi nariai, dalyvaukit ir naujų kandidatų atsilankit prisirašymui.

NEWARK, N. J. — 19-36 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumos šv. Jurgio dr-jos salėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass. — 21 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų šv. Pranciškaus parapijos mokyklos kambaryje.

MINERS MILLS, Pa. — 25 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje, W. Thomas ir kampas Chandler Ave.

MINERSVILLE, Pa. — 27 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną paprasto vietoj po pamaldų. Visi nariai privalo atsilankyti ir savo dukles užsimokėti.

ANSONIA, Conn. — 32 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Antano parapijos bažn. tinėje salėje tuoj po sumai.

McKEES ROCKS, Pa. — 35 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos salėje.

HOMESTEAD, Pa. — 38 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po pamaldų, t. y. 12:30 po pietų.

CICERO, Ill. — 48-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų. Nariai, išsidėmkit.

NEW PHILA., Pa. — 51 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumai, parapijos svetainėje.

SHEBOYGAN, Wis. — 62 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje po mišų.

CHESTER, Pa. — 71-mos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje, tuoj po pamaldų.

DU BOIS, Pa. — 78-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Juozapo parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

EYNON, Penna. — 80-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumos.

CHICAGO, Ill. — 85-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 2 val. po pietų, šv. Kryžiaus parapijos svetainėje, 46 ir Wood Sts.

N. S. PITTSBURGH, Pa. — 87 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną V. Jėzuso Dangun Žemgimo parapijos salėje, tuoj po pamaldų.

WATERBURY, Conn. — 91 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Juozapo parapijos mokyklos kambaryje, 1 val. po pietų. Visi nariai atsilankite.

EASTON, Pa. — 93-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po pamaldų, šv. Mykolo parapijos salėje.

GILBERTON, Pa. — 96 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po mišų, bažnytinėje salėje.

ROCHESTER, N. Y. — 103 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną po pirmų Mišų šv. Jurgio parapijos svetainėje.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumos, šv. Andriejaus parapijos salėje, kampas Stanley ir Church Sts.

BRIDGEVILLE, Pa. — 112 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje svetainėje, Bridgeville, Pa.

HARRISBURG, Ill. — 123 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų, raštiniųko bute. Nariai, teiksitis dalyvauti.

GARY, Indiana — 129-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos svetainėje, 15-ta ir Linkoln st.

BROOKLYN, N. Y. — 135 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po sumai, parapijos mokykloje.

ROCKFORD, Ill. — 137 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Petro ir Pavilo lietuvių parapijos salėje, So. West St. Pradžia 1 val. po pietų.

SPRING VALLEY, Ill. — 146 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 2-ą val. po pietų bažnytinėje salėje.

WESTVILLE, Ill. — 151 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną parapijos svetainėje.

AURORA, Ill. — 154-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų, kuopos raštiniųko bute, 1386 Superior St., Aurora.

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 2 val. po pietų Gimimo Panelės šv. parapijos svetainėje, 68th ir Washtenaw, Marquette Park.

NIAGARA FALLS, N. Y. — 170 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėje tuoj po sumos.

DETROIT, Mich. — 171 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Jurgio parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

CASTLE SHANNON, Pa. — 172 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų pas iždo globėją Juozą Liubiną.

WAUKEGAN, Ill. — 177 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną po pamaldų, šv. Baltramiejaus parapijos mokyklos kambaryje.

AKRON, Ohio. — 178-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje, 1414 East Avenue, tuoj po mišų.

E. ST. LOUIS, Ill. — 179 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. parapijos salėje, 15-ta ir Bough Ave., tuoj po sumos.

ALLIANCE, Ohio. — 180 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną pas Oną Stonionienę, 414 N. Franklin Ave., Alliance, Ohio.

ELIZABETH, Pa. — 197 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Mykolo parapijos bažnytinėje salėje, tuoj po sumai, 1 val. po pietų.

ROCKDALE, Ill. — 204-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1-mą valandą po pietų parapijos salėje.

REINERTON, Pa. — 220 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 2 val. po pietų pas kuopos pirmininką Antaną Šmulkštį, 1132 E. Grand City, Pa.

THROOP, Pa. — 225-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų Vinco Gerdzino salėje, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

W. HAZLETON, Pa. — 226 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną

PORT WASHINGTON, Wis. 227 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną po sumos, šv. Ambrazejaus bažnytinėje svetainėje.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje, po pamaldų.

NANTICOKE, Pa. — 234 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1:30 val. po pietų pas kuopos sekretorių K. Kvedaravičių, 809 S. Hanover St., Nanticoke, Pa.

KANSAS CITY, Kansas. — 236 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną šv. Kazimiero parapijos svetainėje po sumos.

AMSTERDAM, N. Y. — 243 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną bažnytinėje salėje tuoj po pamaldų.

MOUNDSVILLE, W. Va. — 249 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 1 val. po pietų, paprasto vietoj. Visi atsilankykite laiku ir atsiveskite naujų narių.

MINDEN, W. Va. — 251 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną M. Frankausko salėje, Oak Hill, W. Va. Pradžia 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3322 Howley St., Pittsburgh.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną tuoj po antrų mišų 12-tą valandą šv. Antano parapijos mokyklos kambaryje, 26th ir Vernon Highway.

MILWAUKEE, Wis. — 289 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną po pamaldų, bažnytinėje salėje.

SPRINGFIELD, Ill. — 295-tos kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną Malonėkit visi nariai susirinkit ir naujų atsivesit.

CARBONDALE, Pa. — 298 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną Sacred Heart bažnytinėje salėje. Visi atsilankykite.

PHILADELPHIA, Pa. — 301 kp. susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną

UŽSIPRENUMERUOKITE LRKSA ISTORIJA

Istoriją parašė Susivienymo garbės narys kan. prof. F. Kemėsis. Toje kelių šimtų puslapių knygoje atvaizduojama lietuvių išeivijos pradžia, jos priežastys; pirmųjų išeivių vargai ir rūpestiai; pirmosios lietuvių kolonijos, draugijos, parapijos, pirmieji laikraščiai, profesionalai, biznieriai; idėjinės kovos su lenkais, laisvamaniais; Susivienymo įsteigimas, jo jauniosios dienos, augimas, brandimas, įvairios reformos, vargai ir pasisekimai; fraternalė (savišalpos), tautinė, kultūrinė ir religinė veikla.

Knygos kaina bus 1 doleris.

Užsisakydami prenumeratą išpildykite ir kartu su pinigais siųskite žemiau padėtą kuponą:

Data

LRKSA Centrai,
P. O. Box 32,
Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamieji: Siunčiu 1 dolerį, ir teiksitis įrašyti mane "LRKSA Istorijos" prenumeratorių skaičiun.

Vardas-pavardė

Street

City

State

PHILADELPHIA, PA.

Paskutinis Užkvietimas

LRKSA 10-ta kuopa rengia iškilmingą balių ir šokių sekmadienį, lapkričio 13-tą, šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St.

Bankieto pradžia 5:30 vakare, o šokiai 9 valandą. Šokių laiku bus išleidimas trijų piniginiių dovanų ir laikrodėlio. O tiktetas tik 25 centai. Tai bus gera proga, tik įsigyk tikteta.

Bankieto tiktetas tik \$1.00. Kuopos vadovybė visu smarkumu energingai dirba, kad viskas kuo puikiau pasisektų.

Šokiams gros puikiausias klasiškas brolių Balilionių iš dešimt muzikantų orkestras: jis linksminis senus ir jaunus. Šokiams tiktetas tik 25c.

Rengėjai visus kviečia atsilankyti. Paremkim 10-tą kuopą, kur beveik visi mūsų veikėjai priklausoma. K. Dryža

CLEVELAND, OHIO

Kvietimas-Prašymas

LRKSA 8-ta kuopa rengia nepaprastą vakarą lapkričio 19 d., 6:30 vakare, N. Vilkelio didelio name, 6522 Superior Ave.

Bus kortų lošimas ir lietuviškų dešrų vakarienė. Ir tas viskas tik už 25c. Be to prie įžangos

tuoj po pamaldų, šv. Andriejaus parapijos mokyklos kambaryje, 1123 Lemon St.

GLASSPORT, Pa. — 306 kuopos susirinkimas bus lapkričio 13-tą dieną po Nr. 433 Iowa Ave.

Protingas Spremdimas...

— Įsivaizduok tiktai—Gražina man atsakė, ir ištekėjo už 70 metų senio! — Ir kaip ji savo tokį žygi pateisina?

— Ji sako, kad są dar jaunas ir galiu palaukti, o anam jau sunku apsi-vesti.

Labai Įtartinas Dalykas

— Žiūrėk, ten pašalyje sėdi tavo buvusios žmonos vyras,—taria restorane vienas bitulis kitam.

— Man ir atrodo, jog tas patys, tik kad dabar 10 valanda, o jis

AKRON, OHIO

PAULĖ GLUGODIENĖ,

įžymi menininkė, dalyvauja programoje lapkričio 12-tą Akron, O., veikalė „Kuprotas Oželis“.

LRKSA 178-tos Kuopos Vakarais

LRKSA 178-ta kuopa rengia labai gražų vakarą lapkričio 12-tą dieną šv. Petro parapijos salėj, 1414 East Ave.

Mažesnių rolų vardų dabar neminėsiu, vėliau bus plačiau. Šiame vakare kalbės vėjauš reikalas P. P. Muliolis, kun. Juozas Andziulaitis.

Būtinai atsiveskite naujų kandidatų prirašymai. Yra geriausias ir patogiausias laikas įsirašyti.

Kviečiame visus akroniečius ir apylinkės kolonijų jaunimą, nes po programos bus šokis.

Būkite visi šiame vakare lapkričio 12 dieną, 6:30 vakare.

Kviečia Komisija

CARBONDALE, PA.

Jubiliejinis 140 Kuopos Balius

Paminėjimui 25-kių metų įsteigimo sukakties, 140 kp. rengia balių.

Balius įvyks šeštadienį, lapkričio 19 d., 1938 m., 8 val. vakare, T. Ruselavičiaus salėj, 231 Powderly St.

Geras orkestras gros dėl šokio. Bus užkandžių ir gėrimų. Įžanga tik 25c.

Užkvičiame visus Carbondale ir apylinkių lietuvius, taip pat pašalinius atsilankyt ir gražiai laiką praleist.

Vėjauš laikas įstojimo nereikia mokėt. Vėjauš baigsis gruodžio 15 d. 1938 m.

Taigi, pasinaudokite proga ir rašykites į 140 kp.

Visi 140 kp. nariai-ės laukia jūsų atsilankant baliu ir pasirenkuo gražiausia priimti.

Baliaus rengimo komisiją sudaro visi 140 kuopos nariai.

A. T. Makusevičius

RECENZIJA

BAŽNYTINIŲ GIESMIŲ LA. PAI. Paripko ir išleido kun. Dr. J. Končius. Tai yra 37 dažniausiai bažnyčiose vartojamų giesmių rinkinys atmuštas ant storos nelūžtančios kartolinos ir skirtas praktiškam tikinčiųjų naudojimui per pamaldas.

Giesmių parinkta apšči, bet sudėta ir tokių, kurios vargu ar kada prigys populiariame giedojime; prieš šios rūšies galima priskaityti Šimkaus Mišias, kurios labiau pritinka chorui giedoti ir verstas iš anglų kalbos — lietuviams nepopuliarūs.

Giesmėj „Prieš taip didį Sakramentą“ randame teologinį netikslumą pabaigoje, kurs skamba taip: „Dievui Trejybei GLOBĖJUI“.

Giesmių turinio sutvarkyme būtų buvę gera padėti atskiros rūšies užvardymus, kaip jos aukščiau klasifikuotos, pažymint romėniškais skaičiais, kad lengviau susivokti.

Leidiny išplatinimo vertas dėl jo tikslo įpratinti visą bažnyčią giedoti ir pati jo kaina taip pat maža, vos 3 centai.

K. J. J.

TRYS LEGENDOS APIE NUKRYŽIUOTĄJĮ

Julius Zeyer—žymus moderninės čekų literatūros kosmopolitinės tendencijos rašytojas.

Tokį randame knygelės pradžioje paaiškinimą. To autorius tris legendas ir išvertė Vetusius: 1. Inuitus—Prahos legenda, 2. El Christo de la Luz—Toledo legenda, 3. Samko„Ptak“—Slovakų legenda.

Tokį randame knygelės pradžioje paaiškinimą. To autorius tris legendas ir išvertė Vetusius: 1. Inuitus—Prahos legenda, 2. El Christo de la Luz—Toledo legenda, 3. Samko„Ptak“—Slovakų legenda.

Ant jos mirties lovos Šv. Mektilda patyrė, kaip saldus yra tas suraminimas, kurs randasi Jėzauš šventame varde. Kuomet jos kentėjimai ir pagundos buvo labai didelės, ji susukdavo, „O, gerasis Jėzau! O, mylimiausiasis Jėzau!“ ir ūmai visas skausmas ir pagundos perstodavo.

M. ir O. Šimoniai augina dvi dukreles—Silviją ir Luizaną, kuriuodvi lanko parapijos mokyklą ir dalyvauja vaikų vakarų programose.

M. ir O. Šimoniai augina dvi dukreles—Silviją ir Luizaną, kuriuodvi lanko parapijos mokyklą ir dalyvauja vaikų vakarų programose.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

„Trys legendos apie Nukryžiuotąjį“ nėra viena iš tų tikintiesiems patraukiamų knygų. Priešingai,—gilus autoriaus stilius ir tematikos meniškumas iškelia šią knygelę iš eilės knygų „pasiskaityti bobelėms“ ir nenuvilia stipraus meniško mintijimo mylėtoją.

dukterimi; atgailai ir puikiausią bažnyčią pažadėjo pastatyti ir italy architektorių ir dailininkų pagalba tokia atsistoję). Tas tipas „Ptak“ čia savo tragiškumą vietomis panašus į čekų literatūros antologijoje (leido „Spaudos Fondas“) esamą dvėselenios kasėją ir valgytoją,—taip tragingai pavaizduota slovakų žemės butis tada, kaip ir tas kasėjas vėliau... Iš estetiko požiūriu (kaip mes esame prie to pripratę), kažkaip neįakiai kartais pasijunti su tuo tipu, kuris vietoj žmogiškos kalbos dažnai paukščių balsais tekalba,—nuo to „Ptaku“, „Paukščiui“ ir buvo pramintas (mums darosi ne tai nauju, ne tai neįakiau, labai jau neįprasta...).

„Atvaizdų lūpos šypsos visiems“ posakis tikrai primena šių žodžių rašytojui poezijaus Leono XIII ologografiją pas senelė,—tas paveikslas visur žiūrėdavo, iš kurio kampo, ar net per langą lauke, į jį nepažiūrėtum: vaikai tas teikdavo net tam tikros baimės... Dabar vienas dalykas—beatodairiniams moterų (tik dėl jų lyties skirtumo) garbintojams,—beskaitant išsiskiria mintys, kokių yra moterų, (kaip ir vyrų,—ta „garbintojams“ nuvykimas!): „gražios ponios, kurių tuščiose sielose neplazdeno joks moteriškas jausmas, išdidžiai pūtėsi šilkuose ir auksuotame brokate“ (tai moterų iš pavergėjų tarpo...); „Graziųjų ponių, išdidžių bajorų ir riebių miestonių žvilgsniai vos ne vos paliesdavo šią sulysusių ir vargingų žmonių krūvą, o jei jų akys netikėtai ir sustodavo ties jais, jos tuojau nukrypėdavo nuo tokio nedarnaus vaizdo. Viena kita moteris, gedulingai vilkinti, pėščia, duoda jiems kokį pinigėlį išmaldų: „Kada vargingos Inulto laidotuves, didelė daugybei neturtingų gyventojų dalyvaujant, ėjo Prahos gatvėmis, įvyko kažkas keista. Visu keliu daugybė vargšų ir kenčiančių klaupės, su dideliu nusizeminimu lenkdami galvas, kaktą palieddami grindinį, kas nemažai stebino puikias ponias ir ponus, raitus ir važiuotus karietose, tai atsitiktinai mačiusius ir veltui klausinėjusius šio beribio ir entuziastiško maldingumo priežasties“.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

Vetusius pasirenka stiprias meniškias (katalikiškas) knygas versti. Jo versta Papinio „Tragizmas ir vyriškumas“ ir ši knygelė tik įrodo. Tokia literatūra netik savųjų adeptų paskaitoma. Knygutė (115 pusl.), su dail. T. Kulakausko viršeliu, išleista „Sakalo“. Kaina pusė dolerio.

LIET. R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE NAUJŲ NARIŲ VAJUS

GENERALINIS VAJUS EIS IKI GRUODŽIO 15, 1938 METŲ

NARYSTĖS CERTIFIKATAI

AUGUSIŲ SKYRIUS

KLASĖ A—Endowment at Age 85 yra mokama iki 85 metų. Narys sulaukęs to amžiaus savo pomirtinę pats atsiims arba bus išmokėta nario pašalpgaviam.

KLASĖ B—20 Year Payment Life. Šis sertifikatas yra išmokamas per 20 metų. Reiškia, narys mokėjęs per 20 metų nustoja mokėjęs ir jam mirus jo pašalpgaviam Susi vienynas išmokės tokią sumą ant kiek narys bus apsidraudęs.

KLASĖ C—20 Year Endowment. Nariui mokėjęs per 20 metų, jei būna gyvas, apdraudos suma išmokama jam pačiam, o jei mirty anksčiau, tai jo pašalpgaviam.

KLASĖ D—Endowment at Age 60. Nariui sulaukus 60 metų, išmokama jam pačiam arba pašalpgaviam. Šioje klasėje nariai gali įsirašyti nesenesni kai 40 metų.

Apdraudos sertifikato didumas nuo \$150.00 iki \$2,000.00. Mėnesinės mokesys telpa nuo mokesčių lentelėse yra pilnos, tai yra, ten įskaityta ir Lėšų Fondo mokesys.

Dabartiniai Susi vienynmo narystės sertifikatai yra su rezervais. Po trijų metų mokėjimo, turi vertę ir apsaugoja nario sumokėtus pinigus. Pavyzdin, narys būdamas 20 metų amžiaus, įsirašo Susi vienynman 20 metų Endowment, t. y. Sertifikatas išmokamas pačiam nariui 20 metų mokėjęs. Daleiskime, narys per tris metus moka kas mėnuo reguliariai savo duokles, bet štai kas tokio atsitiko, kad daugiau mokėti neišgali. Tuomet vistiek jo sumokėti pinigai nežūna, nes yra leista pasirinkti du būdu: a) išmokėtas sertifikatas ir b) prailgintas terminas, t. y. mėnesinių mokesčių narys nemoka, bet esti geram stovyje ir skaitomas prie apdraudos pilnateisiu nariu. Tad įėjus Klasės C—20 metų Endowment—už \$1,000.00 Sertifikatą narys mokėjęs per 5 metus sustoja mokėjęs ir pasirenka Išmokėta Sertifikatą—Paid up Insurance, tad jo sertifikatas yra vertas \$256.00. Reiškia, jis daugiau nemoka ir po 20 metų, įėjus bus gyvas, jam pačiam bus

išmokėta \$256.00; įėjus mirty, tai jo pašalpgaviui. Prailgintas Terminas—Extended Insurance—jis bus pilnai apdraustas per penkioliką metų be jokio mokėjimo mėnesinių duoklių. Įėjus tame perijode narys mirty, tai bus išmokėta tokia suma, kokia bus pažymėta sertifikate. Įėjus jis bus gyvas, tai pasibaigus 15 metų, t. y. tuo laiku, kuomet pasibaigia sertifikato terminas, nariui bus išmokėta cash \$122.00 ir tuomi tarp nario ir Susi vienynmo sutartis bus pabaigta.

Kas parašyta apie Klasės C sertifikata, tas tinka ir kitų klasių sertifikatom. Kiekvienas iš jų po trijų metų mokėjimo turi savo vertę ir apsaugoja narių nuo spendavimo ir praradimo įmokėtų pinigų.

Įsirašęs naujas narys bile kurion Apdraudos skyriaus klasėn, lieka pilnateisiu nariu praėjus 30 dienų nuo jo aplikacijos užrekdavimo Centre. Pašalpos skyriuje—po šešių mėnesių.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS

KLASĖ A

Susi vienynman nariais gali būt įrašomi: Jaunamečių Skyriuje, Klasėje A, nuo 1 mėnesio iki 15 metų; metinė mokeskis \$2.20. Sulaukę 16 metų turi persikelti augusių skyriun. Persikelianti augusių skyriun gauna 25 procentus iš sumokėtų pinigų apdraudos skyriun. Pomirtinė nuo \$48.00 iki \$250.00.

KLASĖ B

Klasėje B mokesstys sulig metų. Mokama kas mėnuo. Pomirtinės \$250.00, \$500.00 ir \$1,000.00 (žiūrėk mokesčių lentelę). Po 20 metų sertifikatas tampa išmokėtas.

PASALPOS SKYRIUS

Nariai gali kartu įstoti ir pašalpos skyriun. Už \$3.00 savaitinę pašalpą mokama 25c. į mėnesį; už \$6.00—50c.; už \$9.00—75c., už \$12.00—\$1.00.

Įsirašanti nariai kartu ir pašalpon, Lėšų Fondan moka per mėnesį penkis centus ekstra.

SUSIVIENYMO REIKSMĖ IR NAUDINGUMAS

Kiekvieną metą Susi vienynas sušelpia apie šešis tūkstančius savo narių. Vieni iš jų suseraga naturalēm ligom, kitus ištinka įvairios sužeidimų nelaimės. Susi vienynas nešdamas materialę pagalbą ligų ir sužeidimų užkluptiems nariams mažina vargą, rūpestį ir susikrimitimą ne tik jų pačių, bet ir jų šeimynų. Per metus Susi vienynas išmoka apie 250 pomirtinių nuo 150 iki 2,000 dolerių. Tiek, mat, mūsų brolių ir seselių kiekvieną metą mirtis išskiria iš gyvųjų tarpo. Susi vienynas mažina apnašlėjusių sei-

mynų materialį skurdą, suramina našles ir našlaičius netekusius vyro arba tėvo duondavio.

Bendrai, kiekvieną mėnesį Susi vienynas išmoka per \$20,000 savo narių šelpimui ligoje ir sužeidimuose, taip pat mirusių narių pašalpgaviam, išmokant jiems paskirtas pomirtines.

Per savo 51 metų gyvavimo laikotarpį Susi vienynas išmokėjo virš dviejų milijonų dolerių savo narių ir pašalpgavių naudai.

LAIKE VAJAUS ĮSTOJIMO MOKESTIES NĖRA

VAJAUS DOVANOS

Organizatorius, kuris surinks daugiau sia balsų, bet nemažiau kai vieną tūkstantį, gaus pirmą dovaną—laivakortę į Lietuvą ir atgal. Nei vienam organizatoriui nesurinkus tūkstantio balsų laivakortės dovana atpuola.

Piniginės (Cash) Dovanos:

Pirma	\$60.00	Penkta	\$20.00
Antra	50.00	Šešta	15.00
Trečia	40.00	Keturios po	10.00
Ketvirta	30.00	Devynios po	5.00

Organizatoriams už narių prirašymą bus duodama kreditas balsais ir nuošimtis:

	Balsų	Nuosimtis
\$2,000.00 apdraudos	13	\$4.00
1,000.00 "	12	2.00
750.00 "	11	1.50
500.00 "	10	1.00
250.00 "	10	.50
150.00 "	10	.30

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. SOUTH STREET (P. O. Box 32),

WILKES-BARRE, PA.

DVILYPĖS M. IR O. ŠIMONIŲ SUKAKTUVĖS

DETROIT, Mich.—Matas ir Ona Šimoniai šių metų spalį 27 dieną minėjo 18 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Neklysiu pasakės, kad Matui sykiu sucina ir 30 metų visuomeninio darbo Amerikoje.

Matas Šimonis yra plačiai žinomas Amerikos lietuvių katalikų veikėjas, organizatorius ir laikraščių bendradarbis. Sunku būtų net suskaičiuoti, kiek per tą laiką jis yra nuveikęs tautinių, visuomeninių ir kultūrinių darbų, ypačingai Clevelande. Nusikėlęs

gyventi į Detroitą tęsia tą savo veikimą katalikų visuomenėje, ypač vadinamojo West Side daly. Jis yra pavyzdžių iniciatyvos, gyvumo ir energijos. Jo žmona taipgi yra žymi veikėja moterų tarpe, daug darbuojasi Moterų Sąjungos 64-je kuopoje ir cina pirmininkės pareigas.

Matas Šimonis yra veiklus ir LRKSA narys. Paskutiniaus laikais gražiai veikia 265 kuopoje. Jis yra nuolatinis „Garso“ korespondentas ir prenumeratų rinkėjas.

SIDABRINIS KANSAS CITY ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS JUBILIEJUS

(1913-1938)

Senovės galingos tautos yra palikusias savo žymes, kurias laikas bei permainingas negalėjė išdinti. Taip, Lietuva, kadaise viena iš galingiausių Europos šalių, yra palikusi bent savo kalbą, visų kalbų seniausią.

Kad ją ir savo protėvių įpročius užlaikius, mažas šiame mieste gyvenančių lietuvių būrelis, p. Vincui Žemaičiui vadovaujant, nutarė imtis priemonių, kad išteigis lietuvišką draugiją. Tad, sausio mėn. 1905 m., trisdešimt vienas vyras suėjo p. Andriaus Valatkos namuosna, ir tame susirinkime prasidėjo Šv. Kazimiero pašalpinės dr.-jos veikimas. P. Vincas Žemaitis buvo išrinktas pirmininku ir iš valdžios gauti čarteris.

Kadangi nebūta lietuvių parapijos, o radosi lenkų, tai lietuviai prisiglaudė prie jos. Lenkų klebonas pasirodė tikro dvasios tėvu. Jis leido vyrams laikyti savo susirinkimus parapijos salėje. Lietuviai, iš savo pusės jausdami pareigą remti bei palaikyti bažnyčią, kurioje garbino Dievą, paskyrė p. Antaną Granauską ir p. Armošką komitetu išrinkti metinius mokesčius iš savųjų. Lenkų klebonas pažadėjo karts nuo karto pakviesti lietuvių kuniga išpažinčių klausyti. Daugelis lankėsi, bet dažniausiai atvykdavo iš Omaha, Nebraska, šv. Antano parapijos klebonas, kun. Jonaitis.

Žmonės išsilgę laukdavo jo atsilankymo. Ir per jį tytus ilgėjimasis turėti savąją bažnyčią rado išsireiškimo. Jisai paskatino turėti vilties. Septynių metų bėgyje, šv. Kazimiero draugija buvo išaugus nuo trisdešimt vieno į šešiasdešimt penkis narius, kurių trisdešimt aštuoni buvo vedę, o dvidešimt septyni nevedę. Iš viso lietuvių buvo šimtas dvidešimt penki. Jau laikas, kad troškimai išsipildytų. Tatgi jie paprašė kun. Jonaičio už juos pas vyskupą užtarti.

Lenkų klebonas, jų siekimus sužinojęs, pasipriešino. Atsisakė šiam pionierių būreliui duoti savo sutikimą sukurti lietuvių parapiją, aiškindamas, kad jų skaičius per mažas, kad negalės bažnyčios užlaikyti.

Tačiau lietuviai nepasidavė. Nežiūrint visų kliūčių, išrinko pp. Tarvydą (jau miręs), Armošką (dabar gyvenąs Omaha, Nebraska), Paulių Lukoševičių, Juozą Akelaity, ir Bronių Strumilą, kurie sykiu su kun. Jonaičiu nuėjo į vyskupo kanceliariją. Jo Ekscelencija vyskupas Ward maloniai priėmė, klausėsi jųjų prašymų, bet buvo linkęs prisilaikyti lenkų klebono nuomonės, būk per mažai lietuvių ir jų pasirinkta bažnyčia vieta per arti trijų kitų bažnyčių, nors ir nelietuvių. Tuomet prabilo kun. Jonaitis, vyskupui paaiškindamas, kad nežiūrint kiek būtų kitataučių bažnyčių artimoje apylinkėje, lietuviai nori savosios, kad būtų lietuvis kunigas, vietoje gyvenas, o ne iš kitur laikas nuo laiko atsilankas, ir jie nenurimsi iki tas įvyks.

Rimtai apsisvarstęs, vyskupas sutiko, bet patarė protingai pasielgti ir pirkti tik sulig savo išgalėjimo.

Taip balandžio 28 d., 1912 m., buvo įsigyta sena, protestantų apleista bažnytužė su gretimai žemės plotu. Viskas kainavo devyntis šimtus dolerių. Dabar buvo reikalingas kunigas, kuris prižiūrėtų pataisymo bei tinkamo įrengimo ir vidaus pakeitimo darbą. 1912 metų pabaigoje, kviečiamas kun. J. Malinauskas atvažiuo iš Buffalo, N. Y., ir pradėjo klebono pareigas. Nesant klebonijos, laikinai apsigyveno Šv. Margaritės ligoninėje.

Susilaukę savo kunigo lietuviai atsitrukė nuo lenkų parapijos. Bažnyčios atnaujinimo laikui ilgiau užsitęsęs, jie surado vietos sekmadienis turėti savo pamaldas šv. Brigytos bažnyčioje. 1913 m. lapkričio mėn. vyskupas pašventino atitaisyta, dabar lietuvių bažnyčią, duodamas jai šv. Kazimiero vardą.

Žmonės susidomėjo klebonija. Aukojo, skolinosi ir pagaliau nupirko namelius, užmokėdami du tūkstančių tris šimtus dolerių. Pirmasis klebonas juose išgyveno iki liepos mėn. 1914 m. Jį sekė kun. J. Minoz (nelietuvis) nuo rugpj. 1914 iki kovo 1915; kun A. Tamoliūnas, šioje diecezijoje gegužės mėnesį, 1915, išventintas, klebonavo iki 1917 m.; nuo 1917 iki 1919 m. dažnai pasiekidami, darbovosi keli svetimtaučių kunigai. Darant naujų įtaisymų, parapijos skola augo taip, kad kuomet kovo mėn. 1919 m. kun. Kaz. Štripkus (dabartinis Binghamton, N. Y., klebonas) atvyko, ji buvo pasiekus 6,000 dolerių. Kun. Štripkus čia dirbo iki lapkričio mėn. 1920 m. Žmonės dar ir dabar atsitema jo gražų vadovavimą, nuveikimus ir jiems parodytus malonumus.

Nors ir trumpai klebono pareigas ėjęs, kun. Štripkus daug įtaisė ir patobulino; padidino bažnyčios salę, klebonijai iškasė ir pastatė pamatą, surinko septynis šimtus dolerių už kuriuos nupirkto varpą, kuris buvo vyskupo pašventintas 1920 m.

Nežiūrint dažnaus klebonų keitimosi, žmonės nesvyravo savo pasiryžimuose. Pakeltos sunkenybės ir pergventi rūpesčiai dar juos sustvirtino. Tačiau nebuvo visu kuo patenkinti, nes parapijos ateitis nebuvo užtikrinta. Sekmadienis bažnyčia pilna, bet trūko kasdieninio parapijinio veikimo. Jie norėjo savo mokyklos, kad ateinančios kartos galėtų pasidžiaugti jų nuveikimais. Tuo reikalu nuėjo pas vyskupą, paaiškino, kad skolos tik devyniolika šimtų dolerių, jog apsimata patys statyti mokyklą ir išsijusę dirbti, kad viską apmokėjus. Trumpai paabejojęs vyskupas tačiau leido.

Mokyklos statymo darbas pradėtas 1921 m. pradžioje, kertinis akmuo įdėtas tą patį rudenį, o sekantį rudenį jau stovėjo dailūs mūriniai namai. Jie susideda iš dviejų aukštų, pirmame įtaisyta

du dideli erdvūs kambariai, o antrame Sesutėms mokytojoms vienuolynas. Namų pastatymas bei įtaisymai atsiėjo virš aštuonių tūkstančių dolerių. Parapijos skola padidėjo, bet nenugaidino parapijiečių, kurie pasigudė turį savąją mokyklą. Iš Atchison, Kansas, sesutės Benediktinės buvo pakviestos vesti mokyklą ir atidarymo dienoje devyntiasdešimt šeši vaikučiai užsiraišė.

Šiuo visu laiku klebonavo kun. Čisas. Lapkričio mėn. jo vietą užėmė kun. Jonas Aleknavičius, kurį po trylikos mėnesių 1924 m. pavadavo kun. Vaitonis, irgi klebonaudamas tryliką mėnesių. Kun. L. Meister (vokietys) penkis mėnesius viską vedė, kol kun. Vaitonis sugrįžo, šiuo tarpu pasilikdamas iki balandžio 1928 m. Jam palikus parapiją, kun. Caisse (prancūzas - kanadietis) lietuviams tarnavo du ir pusę metų, įtaisydamas bažnyčios šildymui krosnį ir naujai apdengdamas stogą. Dabartinis klebonas, kun. Pranas Žekas užėmė savo vietą lapkričio mėn. 27 d., 1930 m., ką tik kunigu išventintas.

1931 m. iš Pittsburgh, Pa., atvyko Sesutės Pranciškietės perimti mokyklos vedimo darbą, kurio ir dabar uoliai ir gražiai veikia.

Parapijos steigėjai tikėjosi susilaukti šviesesnės ateities, manydami, kad žmonių skaičius sparčiau augtų. Bet dėl keletos priežasčių tas neįvyko. Iš Lietuvos atkeliaujantieji sustojo rytinėse valstijose, gal užtat, kad laisvės kraštą pasiekę ieškojo kitokių užsiėmimų, negu ūkininko arba girininko. Vėliau Amerikos valdžia įstatymu sumažino Amerikon įvažiujančių skaičių. Gal dėl to šv. Kazimiero parapija yra iš visų lietuvių parapijų Amerikoje mažiausia, nors dvidešimt penkių metų laikotarpyje ir šiek tiek padidėjo. Šiandien ji susideda iš šešiasdešimt septynių šeimynų; turi penkiasdešimt du vaikučių mokykloje ir devyntiasdešimt suaugusio jaunimo — iš viso apie du šimtus septyniasdešimt penkis narius.

Per visą tą laiką parapijos nariai yra patyrę daug dvasinio gero, už ką jie yra visumet dėkingi Visagaliui Dieviui. Jie matė savo sūnus ir dukteris priimančius Moterystės Sakramentą, dalyvavo savo anūkių krikštynose. Bažnyčios rekordai parodo šimto septyniasdešimt penkis krikštintuosius, šešiasdešimt vedybų. Šiandien parapijos turtas siekia \$23,500 vertės.

Žmonės yra ištikimi savo vyskupui ir visad darbovosi išvien su savo klebonais. Jų ipas niekuomet nenupuolęs ir dabar taip uoliai veikia, kaip veikė prieš dvidešimt penkis metus Dievo garbei ir tėvynės gerovei.

Šiuo laiku visai smarkumu ruošiamas tinkamai švesti tikrai garbingas sukaktuves. Prisimindami, kad visų pirma reikia Dieviui padėkoti už Jo suteiktas malones, parapijiečiai dalyvavo dvejų savaitių misijose—pirmoje savaitėje tėvai ir motinos, o antroje jaunimas. Dvasinis ir jubiliejinis pasirušimas baigėsi sekmadienį, spalį 30 dieną. Tą dieną šventė sidabrinį jubiliejų. Laikė pirmų Mišių vyskupas su teikė Sutvirtinimo Sakramentą; antros Mišių, vyskupui dalyvaujant, buvo iškilmingos su pilna asista. Pirmą valandą popiet bažnyčios salėje surengti šaunūs pietūs, kuriuose be visų parapijiečių buvo vyskupas ir kiti aukšti svečiai.

Garbė tokiai parapijai, kurios nariai garbindami Dievą iškelia ir lietuvių vardą. Ir šioji mažutė parapija stovi, kaip švyturys rodis ir daug didesnės kelią—pavyzdį, kaip su mažomis jėgomis, bet su tvirtu pasiryžimu, Dieviui gelbstint ir uoliai dirbujantis, galima didžiulis bei garbingus darbus nuveikti.

Kun. Pranas Žekas, kleb.

Kaunas. — Lietuvos prekybos laivynui perkamas dar vienas 2400 tonų laivas.

MARIANAPOLIS

Žinutės

Spalių 30-tą Marianapolio rūmuose įvyko Marianapolio Kolegijos Rėmėjų seimas. Seimas prasidėjo 10-tą valandą iš ryto šv. Mišiomis, kurias atlikė Marijonų provincijolas kun. J. Jakaitis, MIC. Jam asistavo kun. A. Švedas, MIC ir kun. J. Pauliukonis, MIC. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Starkus. Po šv. Mišių įvyko svečiams pietūs.

Antrą valandą po pietų įvyko seimo posėdis. Posėdyje dalyvavo nemažas skaičius rėmėjų. Čia buvo svarstomi labai svarbūs klausimai.

Naujon valdybon išrinkti šie asmenys: pirm. kun. Vaitekūnas, Providence, R. I.; vice pirm.—V. Parulis, Worcester, Mass.; rašt.—Mrs. Dilionienė, Worcester, Mass.; iždin.—kun. dr. J. Navickas, Thompson, Ct.

Posėdį baigus, visi susirinko koplyčioje, kur Rėmėjų pirm. kun. J. Vaitekūnas suteikė palaiminimą švč. Sakramentu.

Po palaiminimo svečiai turėjo bendrą vakarienę. Gerai pasivašinę ir gražioje nuotaikoje visi seimo delegatai grįžo namo.

Kadangi Kristaus Karaliaus šventę Studentų ir Profesionalų Sąjaga pasirinko savo metinę šventę, tą dieną įvyko bendri Komunijos pusrūčiai. Laikė šv. Mišių visi Marianapolio Studentų kuopos nariai priėmė šv. Komunijos atkeliaujantieji sustojo rytinėse valstijose, gal užtat, kad laisvės kraštą pasiekę ieškojo kitokių užsiėmimų, negu ūkininko arba girininko. Vėliau Amerikos valdžia įstatymu sumažino Amerikon įvažiujančių skaičių. Gal dėl to šv. Kazimiero parapija yra iš visų lietuvių parapijų Amerikoje mažiausia, nors dvidešimt penkių metų laikotarpyje ir šiek tiek padidėjo. Šiandien ji susideda iš šešiasdešimt septynių šeimynų; turi penkiasdešimt du vaikučių mokykloje ir devyntiasdešimt suaugusio jaunimo — iš viso apie du šimtus septyniasdešimt penkis narius.

Siomis dienomis pas mus lankosi Marijonų provincijolas kun. J. Jakaitis.

Kaip visos kitos mokyklos, taip ir Marianapolis turi savo futbolo komandą. Iki šiam laikui komanda gerai pasirodė. Žaidimai buvo prieš: Norwich Free Academy, R. I. State Frosh, Newport Naval Academy, St. John's Prep. ir Conn. State Frosh. Dar liko keleta žaidimų.

Futbolą tvarko p. J. Rakauskas iš DuBois, Pa., kuris savo dienomis buvo labai svarbus žaidikas. Jo padėjėjas yra p. J. Andriulionis iš Shenandoah, Pa.

Marianapolio futbolo komanda randausi daug angliakasių šūnų. Pasirodo, kad studentai iš Pennsylvania visai nepasiduoda kitų šalių studentams.

Šiais metais Marianapolis džiaugiasi turėdamas studentų ne tik iš Amerikos, bet ir iš kitų tolimų šalių—keturi studentai iš Lietuvos, būtent, A. Skirius, A. Tamelis, J. Laučka, vyriausiojo "Amerikos" redaktorius brolis, ir E. Juodvalkis. Vienas studentas—J. Balcevičius yra atvykęs net iš London, Anglijos.

Spalių 25-tą įvyko sporto sekcijos susirinkimas. Čia buvo sprendžiami labai svarbūs klausimai. Pirmininku buvo išrinktas S. Soplis, vice pirm. J. Bernatoni, rašt. P. Pronskus.

Kasdien kolegijos parke eina smarkus darbas — atstatomi audros nuverstieji gražieji medžiai, kiti nugenėjami, nupiaustomi ir paruošiami kūriui. Tuos parko valymo darbus atlieka geraširdžia darbininkai. Reikia pasidžiaugti ir būti dėkingiems Worcesterio kolonijoms lietuviams, kurie kas šeštadienį atvažiuoja būriais po 11-15 asmenų su savo kirviais, piūkiais ir per dieną padeda atstatyti Marianapolio Kolegijos buvusį grožį.

Lapkričio mėn. 20 d. šaukiamas Marianapolio Kolegijos rūmuose, Thompson, Conn., A. L. K. Studentų ir Profesionalų Sąjungos kuopų vadų suvažiavimas ir bus kėglių ratelių kontestas (rungtynės). Kiekviena kuopa prašoma prisijusti bent po 6 lošius ir po du atstovu vadų suvažiavimam.

Lapkričio mėn. 4 d. atvažiuojo iš Lietuvos antrasis Marianapolio Kolegijon priimtas stipendijatas Petras Kupraitis. Jis

šiais metais baigė studijas Lietuvoje Prekybos Institute Klaipėdoje.

Jonas P. Klebauskas (L. K.)

LIŪDNA SUKAKTIS

A. A. Juzė Steponavičienė

PHILADELPHIA, Pa.—Lapkričio 8-tą dieną suėjo lygiai metas laiko, kaip mirė a. a. Juzė Rybikauskaitė-Steponavičienė, čia visiems gerai žinomo biznieriaus, LRKSA 20-tos kuopos nario Klemonės Steponavičiaus žmona.

Šia proga, kad tinkamai paminėjus šią liūdną sukaktuves, taip mūsų lietuviškoje bažnyčioje, kaip ir kitataučių, už jos vėlę paskiausiui laiku užprašytos iškilmingos gedulingos šv. Mišios ir egzekvijos. Šv. Adelberto bažnyčioj lapkričio 8-tą atlaikytos šv. Mišios už jos ir už jos seserėn a. a. jaunuoio Alberto Kleinotos vėles. Kleinotas apledo šį pasaulį 1936 metais, vasario 10-tą.

K. V.

IND. HARBOR, IND.

Sidabrinis Parapijos Jubiliejus

Lapkričio 13-tą šv. Pranciškaus parapija iškilmingai minės savo 25 metų įsikūrimo sukaktuves.

Šeštadienį, lapkričio 12-tą klausoma išpažinčių po pietų 3 val. ir vakare 7:30.

Sekmadienį, lapkr. 13-tą, 10:30 iškilminga suma su asista. Sumą celebruos kun. H. Vaičiūnas, Cicero, Ill., šv. Antano parapijos klebonas. Laikė sumos pamokslus pasakys didžiai gerbiami prelatai: prel. M. Krušas ir prel. F. Jansen.

Po sumos bus palaiminimas šv. Sakramentu.

Vakare 5:30 parapijos salėje bus iškilminga vakarienė. Laikė vakarienės bus programa ir kalbos. Programą išpildys parapijos mokyklos vaikučiai ir parapijos choras. Vakaro vedėju bus gerbiamas kun. V. Urba, Seserų Kazimieriečių kapelionas.

Jubiliejaus iškilmėse dalyvaus daug garbingų kunigų ir žymių pasauliečių svečių.

Jubiliejui prisiminti bus išspausdinta knyga su parapijos aprašymu ir parapijos draugijų paveikslais.

Kun. Kazimieras Bičauskas, Klebonas

NEWARK, N. J.

Vyčių 29-tos Kuopos Komandai Sekasi

Lapkričio 6-tą Lietuvos Vyčių 29-ta kuopa žaidė su Elizabeth'o 52 kp. pirmąja komanda. Laimėjo Newarko komanda.

Žaidimai eina už Vyčių New York ir New Jersey distrikto skritulių lygos (Bowling League) čempionatą. Iki šiol Newark'o kuopa turi išlošus 12 žaidimų, pralošus 6.

Newark'o komandoj žaidė M. Monty, Laukžemis, Banis, Barkauskas, J. Monty, ir Daukšys; Elizabeth'o — Jankūnas, Kakštis, Oskutis, Viškauskas, Gaines ir Degutis.

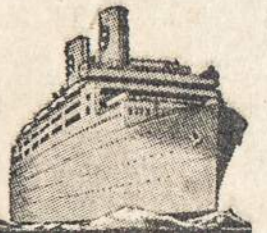
Lapkričio 13-tą newarkiečiai žaidžia Patersone. K. V.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškąju laivu S. S. "Marieholm". Nereikia Švedų Vizos Keleiviams į Lietuvą Per Švediją

Kalėdinės Ekskursijos į Lietuvą Išplauks iš New Yorko DROTNINGHOLMLapkričio 30 GRIPSHOLM Gruodžio 7

Platesnių žinių ir laivakorėjų kreipkitės į vietinį laivakorėjų agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE 636 Fifth Ave., Rockefeller Center, New York, N. Y.

PAGERBĖ GENERALINIŲ KONSULĄ BUDRĮ

PHILADELPHIA, Pa.—Mūsų miesto žydai, kilę iš Lietuvos, užtat, kad Lietuvoje juos nepersekioja, sekmadienį, spalį 30-tą, tartum atsidėkodami Lietuvai už tatą jos žmoniškumą, pagerbė jos generalinį konsulą p. Joną Budrį, paruošdami bankietą ir koncertą.

O p. Budrys, mokantis tinkamai išnaudoti progą, tą dieną į mūsų miestą atvažiuo kūr kas anksčiau, negu reikėjo. Tai suspėjo pasimatyti bei pasikalbėti ir su viengėniais — lietuviams pirmą Lietuvai "Tautinėj Sveikinėj", po to "Lietuvių Muzikalinė Name", Port Richmond'e. O iš čia jis nuvyko į bankietą, o iš bankieto į koncertą.

Poną Budrį tarp viengėnių vežiojo ir juo rūpinos adv. Čeludinas, kuris, nors yra čiagimis, bet karštas Lietuvos mylėtojas.

Beje, kada ponas Budrys atvažiuo į "Lietuvių Muzikali Namą", tada vienam jo kambariui p. Kazys Žadeika pirmininkavo lietuviškų politikierių susirinkime. Tai jis tuoj pratraukė tą sesiją ir davė progos p. Budriui kalbėti jo valstybiniais reikalais.

K. V.

SHENANDOAH, PA

Šv. Jurgio Parapijos Choras Rengia Didelį Koncertą

Kas maloniau, negu švelni muzika, švelni dainai! Dainos mylėtojais—muzikos mylėtojais—jūs įdomu! Lapkričio 27-tą girėsite tokį koncertą, kokio šioje apylinkėje dar nebuvo.

Šv. Jurgio parapijos choras darbuojasi net suilęs.

Atvažiuoja ta dainos žvaigždė—Jonė Zukauskaitė—Lietuvos Valstybinės Operos artistė—čia į Shenandoah koncertuoti sykiu su choru.

Taipgi dalyvaus jau mums gerai žinoma Anastazija Medonienė—smuikininkė žavėtoja — ir shenandoah'rietė p-lė Leva Jurkevičiūtė, pianistė.

Muz. Vincas Medonis deda visas pastangas padaryti šį koncertą vieną iš gražiausių.

Koncertas įvyks didžiulėj Cooper High School auditorijoje. Jei dar nevisi išsigyję savo tikietą, tai pasiskubinkite! Tikietus galima gauti pas patį choro direktorių ir pas choro narius. Nepamirškite dienos ir vietos. Lapkričio 27 dieną, Cooper High School Auditorijoje, White and Lloyd Sts., 8:15 valandą vakare. Ene

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Andriejaus Parapijos Žinios

MISIJOS. Sekmadienį, lapkričio 13 d., prasidės misijos šv. Andriejaus bažnyčioje. Pirmą savaitę moterims ir merginoms, antra vyrams ir vaikams. Pasinaudokite.

STAMBI AUKA. Didelė parapijos rėmėja ponė Petronelė Staniškienė paaukojo šv. Andriejaus parapijos bažnyčiai labai gražią gedulingoms pamaldoms arnotą, importuotą iš Lietuvos. Už tat auką uždūšinės dienoje

BINGHAMTON, N. Y. KONCERTAS

Prieš kelis mėnesius mūsų kolonija susilaukė gabaus ir darbštaus vargoninko Emil. C. Šlapelio asmeny.

Jam vadovaujant, spalį 25, 1938 m., Lietuvių svėtainėj, 315 Clinton St., surengė labai įdomų, iš gražių dainų ir muzikos koncertą. Wilkes-Barre, Pa. Šv. Trejybės par. choras, vadovaujamas muz. J. Stulgaičio, irgi buvo užkviestas.

Žmonėms programa patiko. Buvo visokių margumynų—įvairenybių—kalbų, juokų ir solų. Panelė Ona Kazlauskaitė sudainavo "Širdys Bernelių" iš operos "Rigoletto", Verdi, ir "Audra Girioj", "Esu ant šio svieto". Publikai patiko. Akompanavo Em. C. Šlapelis.

Publikos buvo pilna erdvinga svėtainė, visi gerėjosi ir stebėjosi, kad tokiu trumpu laiku suorganizavo chorą ir sumokino. Tai priklauso didelė padėka vargon. E. C. Šlapeliui.

Girdėti, choras rengia po Kalėdų ką tokio naujo scenoj pastatyti.

Tiesa, choras turės radio programą lapkričio 12-19 d. iš W. N. B. F. Programai vadovaus E. C. Šlapelis, Binghamton, N. Y.

Didelė padėka mūsų geros širdies ponioms A. Maldaikienei, E. Stubrienei, M. Smilgskienei, J. Mėskūnienei, A. Matakienei, N. Šlapelienei, P. Matakas, A. Matakas, S. Skrob, A. Stubris, M. Maldaikiutei, J. Barvainienei, A. Grillik; taipgi didelė padėka visiems prisidėjusiems arba aukotojams dėl tos vakarienės. Taipgi aciu parapijos komitetui už pagelbą prie tikiety ir tvarkos palaikymui. Ten buvęs

PAIEŠKOMI

VACLOVAS IR BRONISLOVAS PRYZGINTAI, Adolfo sūnus, kilę iš Luokės parapijos. Prieš karą yra gyvenę Plymouth'e. Jų sesuo gyvenanti Argentinoj norėtų su jais susirašinėti. Žinias prašoma patiekti šiuo adresu: Kun. J. Janilionis, 129 South Jardin St., Shenandoah, Pa.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinaus "SONG SHEETS" su daugeliu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščionose ir visokiuose suėjimuose. Keturis puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida. Užsisakykit tuojau.

"GARSAS"

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

Advertisement for PAIN-EXPELLER with illustration of a person and text describing the product.

Advertisement for KALEDINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ, listing travel routes to Europe, Hamburg, and Bremen.

THE GIRLS

By EVE A. LUKAS

ONA KATKAUSKAITE (Anna Kaskas)

Ši garsioji lietuaitė, kurią galima vadinti Amerikos lietuvių dainininkų karalaitę, dainuos Chicagoje, šeštadienio vakare, lapkričio 12 d., Orchestra Hall.

Ona Katkauskaitė yra gražaus jauniems gražiabalsiams dainininkams pavyzdys. Ji nuo pat savo jaunystės ne tik mėgo dainuoti lietuvių choruose, bet sistematingai lavino savo balsą ir daug dirbo. Daina ir muzika buvo jos kasdieninis darbas ir rūpestis. Dėl to ji ir iškilė.

new friendships being formed, and it pleased them tremendously to receive congratulations from their various guests for their ability of being perfect hostesses. Judging from their first dance, it seems that any future affairs given by the "Feminine Fancies" girls will be the thing to attend.

ŠAMONINGAJAI LIETUVAITEI

(LRKSA 117 Panelių Kuopos Steigėjai Ievai Lukošūtei)

Šie žodeliai, šios eilutės Yra pagarbai saulutės, Kuri šviečia mūs jaunimui, O džiaugsmu yra senimui.

Darbą atlikai tu gerą (Dabar lauksim derliaus gero), Darbą gražų, reikalingą, Tu, saulutė, sumaninga.

Susikvietus drauges savo Vienu balsu nubalsavot Išteigt ko nieks nespavot—Didi nuopelnai yr' tavo.

Tau pradėjus gerą darbą, Lietuvybei didį "skarbą", Lai jis niekad neprazūna, Kaip ir tavo draugiškumas.

Tas pats...

WAR AND PEACE

Mr. Orson Welles Instills A Healthy Fear of War

Orson Welles' dramatization of the "War of the Worlds" is an excellent radio broadcast, since it has so vividly aroused the nation to a realization of the horrors of war. It is to be regretted that all intelligent adults did not hear it.

That horror play should be repeated several times to impress the American public with the insanity of war. Although it is based on the story of interplanetary invasion, it depicts the ghastly horror of bombardments and the mass hysteria which spreads through a nation and can be used well in an anti-war campaign. It should be announced in advance to give every radio set owner a chance to hear the play from beginning to end.

It is evident that the play has done more than all the efforts of peace societies and all the advertisements of World Peaceways to depict the horror and terror of war and to arouse a fear of its consequences.

The nationwide hysteria is a healthy indication that the people of this country want peace. They got a small taste—a very minute taste—of the horror of war, yet that was enough to arouse a fear and hatred for war and a deep desire for peace.

Anything which can show the people the ghastliness of warfare and can frighten them and give them a realization of the chaos and mass madness and make a real and lasting impression on their minds deserves the support of the intelligent public and should receive nationwide publicity.

We should have a few ghastly horrible war pictures, for adult audiences only, to arouse a deep and lasting hatred for war and a genuine desire for peace. We need pictures, stage production.

and radio broadcasts which will frighten, disgust and nauseate people, and fire their imaginations with the brutality and senselessness of warfare.

The history of man from the dawn of civilization to the present time is just one long chronology of warfare. A new generation is maturing in this country which knows nothing of the horrors of wars.

When we can be so deeply impressed, without having to experience death, disease, famine and the destruction of war, we should be very thankful for the lesson so easily learned.

This presentation by Orson Welles gives intelligent audiences a glimpse of the vast unexploited possibilities of radio for educating people, for making them conscious of the undesirability of war, for propagating the doctrine of peace, etc.

We wonder why there are so few worthwhile broadcasts nowadays. There aren't enough good writers like H. G. Wells, G. B. Shaw, and Brieux, and not enough dramatists like Orson Welles, Pare Lorentz, Guthrie McClintic, and Max Reinhardt to develop our screen and radio into a real art.

Stanley Sibelius

STANLEY CHETAITS

It's hats off to Stanley Chetaits, brawny and rangy Lithuanian lad who hails from down in the vicinity of Hanover, quiet little community that is a part of Naticoke city.

Just like those future diamond "greats" who convert out on the greensward in the national pastime and who have their optics set on trying to gain recognition in the upper strata of base-ball. Well, Stan has attained those heights. Probably this "Hanoverite" never had consulted a clairvoyant as to his ability but he sure has won his spurs in faster company in the capacity of a capable and brilliant back-stopper. Donning the mask and glove, "Skinny", as he is monickered by the fans for his elongated form, began his surprise climb upwards by catching 'em down on the sandlots of Hanover with opposition being furnished in twilight and Sabbath competitions.

As the seasons tolled by, Stanley, with his grit and staying power to attract attention, not only of the fandom, but major league scouts. His trying efforts were not dimmed and, being wrapped up in the favorite pastime, Chetaits soon began to see the scenery away on foreign fields. First, it was with the strong Hanover Lits aggregation, and then in the Tri-County loop. It was while with these latter clubs that Stan. received a contract and won a berth with Ogdensburg in the Canadian-American League. By dint of his fine playing and hard-hitting, before the season was half over, Chetaits was told to pack his bag and report to the Houston Buffs of the Texas League, a St. Louis Cardinal farm, where Stan finished the past season.

From reliable reports, this husky Hanover Lithuanian, who is just past 19, is sure to stick and go higher as catchers are a big source and need for the major leagues. We hope to see his name blazened along the box scores as a polished "Big Leaguer" in a few more seasons.

Saliomonas Bekampis

Taujėnų val., Varžų km. Vacl. ir Kazys Kamarauskai basliais sunkiai sužalojo St. Jakštą, kuris, nuvežtas į Ukmergės ligoninę, mirė.

Pilviškių vl., Balčiūnų km. Ad. Olekienės sode iš medžioklinio šautuvo peršautas 14 metų V. Kilna, kuris netrukus mirė.

Klaipėdoje, susidūręs su autobusu, užsimušė dviratininkas M. Maksimas, dirbęs tekstilės fabrike.

"TREMENDOUS TRIFLES"

It was only a tiny seed,
Carelessly brushed aside;
But it grew in time to a noxious weed
And spread its poison wide.

It was only a single spark,
Dropped by a passing train;
But the dead leaves caught, and swift and dark
Was its work on wood and plain.

It was only an unsound nail,
That the workmen used—ah me!
But the ship that else had weathered the gale
Went down in the deep, dark sea.

It may seem a trifle at most,
Scarce meant to be unkind;
But it pierced as a dart to the heart that heard,
And left its sting behind.

It may seem a trifle at most,
The thing that we do or say;
And yet it may be that at fearful cost
We may wish it undone some day.

TRUMPA INDIANA HARBOR ŠV. PRANCIŠKAUS PARAPIJOS ĮSİKŪRIMO ISTORIJA

Iš praityje nuveiktų darbų ir gyvenimo pavyzdžių kiekvienas privalo semtis jėgų ateities darbams.

Kai kurios žinios, šios parapijos istorijos, surinktos iš žmonių atsiminimo, todėl te nenustebina, jei kartais įsibriautų kokia klaidą.

Lietuvių Indiana Harbor jau buvo apie 1903 metus. Tuo laiku Harbore vaizdas buvo kitokis, negu dabar. Aplinkui matės dar pelkės ir smiltynai. Štai į šią vietą pirmutiniai atvažiavo: Vaseikis, Aukselvičius, V. Radžius, B. Jasiulis, Maurušis, O. Radienė, A. Paulauskis, J. Paulauskis.

Šis būrelis, tuose smiltynuose ir pelkėse, pradėjo kurti sau gyvenimą. Kaip kiekvienas geras katalikas, rūpindamasis savo žemiškais reikalais nepamiršta ir sielos reikalų, taip ir šie, jau iš pat pradžių pradėjo rūpintis savo sielos reikalais. Ta mažą grupę lietuvių negalėjo pasistatyti sau maldos namų, kur galėtų savo tėvynės kalba garbinti Dievą, todėl iš karto turėjo glaustis prie kitų parapijų.

Važiudavo kur kam būdavo patogiau. Dažniausia važiavo į Bridgeport'o bažnyčią, vėliau į S. Chicago.

Metai po metų, tas nedidelis lietuvių būrelis augo. Matydami, kad jėgos didesnės, pradėjo galvoti steigti savo parapiją.

Jasiulis ir Vaseikis sušaukia pirmąjį susirinkimą parapijos reikalais pas Šerpetauskus, 137 str. Nutaria steigti savo parapiją.

Visi susirinkimo dalyviai sudepa po 10 dolerių ir tuomi užsimegza parapijos kūrimo darbas. Būsimos parapijos vardą "Šv. Pranciškaus parapija", pasiūlo Vaseikis ir tas pasiūlymas buvo priimtas. Pirmiausia reikalas buvo rūpintis sklypais. Pinigų dar daug trūko juos nupirkti, todėl daro rinkliavą ir pagaliau nuperka 4 sklypus po 35 pėdas, bet ir tai dar lieka skoloje. Turėdami žemę, siunčia delegaciją pas kun. Kriaučiūną Bridgeporte, kad jis tarpininkautų pas vyskupą gauti kunigą. Delegatais buvo išrinkti: J. Radžius, J. Paulauskis ir Verbyla. To pasekos buvo tos, kad didesnėmis šventėmis atvažiudavo kun. Čizas iš Dievo Apvaizdos bažnyčios ir atlaikydavo čia pamaldas arių bažnyčioje; taip važinėjo du metu.

Po kun. Čizo atvažiavo kun. Juodišius, kuris čia ir gyveno, bet pabuvęs apie mėnesį laiko susirgo ir iš parapijos pasitraukė. Prie kunigo Juodišiaus buvo noras pradėti statyti bažnyčią, bet sklypai dar nebuvo išmokėti, tai negalima buvo pradėti statybos darbu. Tuomet Radžius, St. Šerpetauskas ir A. Bajorinas sudėjo po \$221.50 ir sklypus išpirko. Jie tuos pinigus nepaaukojo, bet paskolino, kad būtų galima pradėti statybą.

Tuo laiku, 1912 m., į kun. Juodišiaus vietą atėjo kun. J. Jakštys. Kun. J. Jakštui nupirkti sklypai nepatiko ir jis juos vienus pardavė, kitus išleido ant loterijos ir nupirko dabartinius ant kurių pastatyta bažnyčia.

Bažnyčios statybą kun. J. Jakštys pradėjo 1913 m. ir tais pačiais metais ją užbaigė. 1915 m. liepos m. jo vieton atvažiavo kun. J. Martišūnas. Buvo labai trumpai. 1916 m. gegužės m. parapija gavo kun. K. Ambrozaitį, kuris irgi trumpai klebonavo, nes tuoj pat pradėjo pabaigoje į parapiją atėjo kun. J. Zablockis, kuris stengėsi išmokėti esamas parapijos skolas ir parapijai vadovavo iki 1917 m. rugpjūčio mėn. Po kun. J. Zablockio atvažiūdavo iš Gary parapijos kun. Rūsis ir atlaikydavo čia pamaldas.

1919 m. į parapiją atvažiavo kun. J. Čiuiberkis, kuris jau ilgesnį laiką vadovavo parapijai, būtent iki 1924 m. birželio mėn. Po jo, kurį laiką, atvažiudavo arių kunigas Šmitas. Po kun. Šmito apie porą mėnesių vadovavo parapijai vienuolis marijonas kun. F. Meškauskas. Po kun. F. Meškausko iki 1925 m. balandžio mėn. klebonavo kun. Gervickas.

1925 m. balandžio 12 d. parapija gavo dabartinį parapijos kleboną kun. Kazimierą Bičkauską, kuris sekmingai ir dabar darbuojasi parapijai. Prieš kun. K. Bičkauską, taip dažnai keičiantis kunigams, parapija nevodė gyvumo, nes nieko naujo, be bažnyčios pastatymo nebuvo padaryta.

Kun. K. Bičkauskas tik atvykęs į parapiją tuojau imasi energingai darbo ir to darbo vaisiai tuojau pasirodo.

1925 m. spalio mėnesį, t. y. į šešis mėnesius pastatė kleboniją. Pastatymas kainavo \$14,000.

1927 m. pastatyta seserų namas ir įsteigta parapijos mokykla. Mokyklą vesti pakviestos seserys kazimierietės. Pačios pirmutinės, kurios pradėjo mokykloje darbuotis, buvo sesuo Kristina, sesuo Simplicija ir sesuo Magdalena. Seserų namo pastatymas ir mokyklos įrengimas kainavo \$10,000.

1928 m. išdekoruota bažnyčia, kas kainavo \$2,300.

1929 m. pastatyta parapijos salė, kuri sudaro didelį patogumą parapijai. Prie salės yra įrengta virtuvė ir supirkta visi indai 300 žmonių aptarnauti. Salės pastatymas ir įrengimas kainavo \$17,000.00.

Taigi per keturis metus padaryta patys svarbiausieji darbai, kurie reikalauja daug pinigų ir darbo. Kartu buvo grąžinama ir tvarkoma smėlio krūvos, kurios buvo apie kleboniją ir bažnyčią.

1936 m. sudėti bažnyčioje vitražo langai, kurie kainavo \$1,300.

1937 m. įtaisyti nauji bažnyčiai vargonai už kuriuos užmokėta \$1,400.

1938 m. vėl naujai išdekoruota bažnyčia, kainavo \$1,000.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė Marianopolio Kolegijos Profesorius Kunigas Daktaras Jonas Starkus

Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolegijų ir high school—auklėtinams, bet ir pradžios mokyklų aukštesnių skyrių mokiniams.

Gramatika gražiai išleista, apdaryta kietais stipriais viršeliais.

Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

Reikalaukite

"GARSO" ADMINISTRACIJOS

P. O. Box 32,

Wilkes-Barre, Pa.

JUOKAI

Gudrus Jonukas

Krautuvėje Jonuko motina pirko daug pirkinų. Paskui krautuvininkas parodė Jonukui stiklinę dėžę saldinių ir liepė pasimesti pilną saują. Bet Jonukas neėmė. Tada krautuvininkas pats pašėmęs saują saldinių ir padavė berniukui. Išėjus iš krautuvės motina sako:

— Tai geras berniukas! Tai mandagus ir protingas vaikelis! Gerai, kad pats neėmė, geriau tegul suaugęs žmogus pats paduoda.

— Žinoma, kad aš nekvalitas pats imti. Geriau tegul jis pats pašėmė, juk jo saują daug didesnė už mano,— atšavė Jonukas.

Zemės ūkio Pamoka

Į Lietuvą pirmą kartą patekusi Amerikos lietuaitė miestietė klausia savo dėdės kaime:

— Sakykite, dėde, kodėl šita karvė be ragų?

— Matai, Maryte,— aiškina dėdė— su tomis karvėmis tai tikras vargas. Vienos iš jų be ragų būna jau iš prigimties, kitoms ragai vėliau išauga, bet jos juos nusilaužia. O su šita karve yra dar kiek kitaip. Ji—arklys.

Sporto Amžius

Karolis Didysis, Henrikas IV ir Napoleonas I žiūrė pro žiūronus iš aukštybių į žemę.

Karolis Didysis: Ko tie žmonės ten žemėj taip džiūgauja?

Henrikas IV: Aš manau, ten kuri nors kariuomenė laimėjo svarbų mūšį.

Napoleonas I: Ne, kolegos, aš jau supratau, tai Amerikos futbolistai supliė Europos futbolistus.

Kas Geresnis

Ūkininkas klausia čigoną:

— Kas geresnis, saulė ar mėnuo?

— Mėnuo,— atsako čigonas.— nes saulė šviečia diena, kada ir taip šviečia, o mėnuo nakties metu, kada visur tamsu.

Iš Praktikos

Kine sėdi du būčiaiukai:

— Tikrai pasakius tas vagies mokėjimas jėiti į butą be mažiausio bildešo, bet šnabzdėšio...

— Aiškiai matyti, kad tamsta dar viengungis.

— Ponia šeimninke! Jūsų višta niekam netikus. Labai kieta.

— Kodėl ji jums negera. 11 metų visose parodose gavo medalius ir niekam netikus?

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaukianąsias. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiūlome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsisakyk šią dieną ir sušūtyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB CO., Dept. G
P. O. Box 54, Danville, Ill.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokys lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynėlis turi arti pustrčio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniniū ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS," P. O. Box 32. Wilkes-Barre, Pa.

